

EKKO

HLUSTUNARÆFINGAR

NÁMSGAGNASTOFNUN
09869

EKKO – HLUSTUNARÆFINGAR

© Höfundar: Ásdís Lovísa Grétarsdóttir og Erna Jessen

© Teikningar: Böðvar Leós

Ritstjórn: Ellen Klara Eyjólfsdóttir

Útlit og umbrot: NÁMSGAGNASTOFNUN

Námshagnastofnun 2009

Lytteøvelse 1

Du hører tre unge mennesker tale om deres forventninger til det kommende skoleår.

Lyt og sæt kryds ved det der passer til hver af dem.

Vi har her i studiet tre unge mennesker, som går i 9. klasse i en skole i Danmark. De fortæller lidt om deres forventninger til det kommende skoleår.

Først har vi Rikke.

Rikke, hvad siger du om dine forventninger til skoleåret?

Jeg håber, det bliver et godt år, og at det kommer til at gå godt til eksamen. Jeg vil gøre mig umage for at blive bedre til matematik ved altid at lave lektierne hjemme. Matematik er så svært. Jeg vil også få min storesøster til at hjælpe mig, hvis der er noget, jeg ikke forstår. Hun er nemlig rigtig god til matematik.

Jeg håber, året bliver spændende, og at klassen får nogle sjove timer sammen. Jeg kan rigtig godt lide min klasse, og de fleste af os har gået sammen, fra vi var syv.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig rigtig meget til vores lejrskoletur til Polen. Vi har sparet penge til turen, og vi skal være der en uge.

Så har vi Simon. Hvad siger du om dine forventninger?

Jeg håber, det vil gå lige så godt, som det altid har gjort. Jeg håber på, mine karakterer bliver lige så gode som sidste år. Jeg vil lave mine lektier, som jeg plejer. Det fag, jeg har sværest ved, er biologi, så jeg vil gøre mig umage med det fag. Måske skal jeg have hjælp med faget. En af mine venner er rigtig god til biologi og har sagt, han godt vil hjælpe mig, hvis jeg vil.

Ellers vil jeg bare have det sjovt og have tid til mine venner og interesser.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig til skolen i det hele taget. Jeg synes, det er sjovt at gå i skole.

Til sidst har vi Tanja. Hvad siger du Tanja?

Jeg vil selvfølgelig arbejde på at få gode karakterer. Jeg ved godt, det drejer sig om at følge med i timerne og lave lektier. Det vil jeg så gøre bedre end sidste år. Niende klasse er meget vigtig og har meget at sige, hvad angår næste år. Hvis jeg får gode karakterer, går jeg videre til gymnasiet fra 9. klasse, og hvis ikke, tager jeg 10. klasse med. Jeg vil gøre mit bedste for ikke at snakke for meget i timerne. Jeg har fået at vide, jeg snakker og larmer for meget, så det må jeg gøre noget ved.

Hvad glæder du dig mest til, Tanja?

Det fag, jeg glæder mig mest til, er engelsk. Det er mit yndlingsfag.

Lytteøvelse 2

**Du hører en person fortælle om sin skolegang.
Lyt og sæt ring om de ord du hører.**

Jeg begyndte lige som de fleste at gå i skole, da jeg var syv år. Jeg begyndte på en helt almindelig **folkeskole**, som lå tæt på, hvor jeg boede. Den var jeg og mine forældre meget glade for. Jeg gik i klasse med nogle fra min gade, og vi havde det rigtig sjovt.

Da jeg var 10 år gammel, flyttede vi til en anden by. Mine forældre syntes, at nu skulle jeg gå i **privatskole**, fordi de mente, den var bedre end folkeskolen. Vi var på **lejrskole** hvert år, og nogle gange tog vi til udlandet. Den tur, jeg husker bedst, var, da vi tog til Berlin. Det var fedt. Jeg var glad for privatskolen, og der fik jeg nogle rigtig gode venner, som jeg kender den dag i dag.

Da jeg var færdig med 9.klasse, kom jeg på **efterskole**, og der tog jeg 10. klasse. Det var sjovt at gå på **kostskole**. Vi havde det rigtig sjovt der. Den, efterskole jeg gik på, lagde vægt på sport; det var derfor, jeg valgte den. Jeg er vist lidt af en sportsidiot. Efter efterskolen flyttede jeg hjem igen og begyndte på **gymnasiet**. Jeg havde allerede på det tidspunkt bestemt mig for at ville læse noget med handel og økonomi, så det blev **HHX**, dvs. højere handelseksamen. Der blev jeg student efter tre år.

Efter studentereksamen tog jeg et år til Spanien på **sprogskole**. Jeg syntes, det kunne være fint at blive bedre til spansk. Jeg må indrømme, at jeg kedede mig lidt det år i Spanien, men jeg blev ret god til spansk.

Nu går jeg på **universitet**, hvor jeg læser økonomi. Hvis alt går, som det skal, bliver jeg færdig om to år.

Lytteøvelse 3

Du hører nu Casper svare på nogle spørgsmål om sin efterskole. Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Interviewer: Velkommen Casper. Du går på efterskole. Må vi stille dig nogle spørgsmål om efterskoler?

Casper: Ja, gerne. Spørg bare.

Interviewer: **Hvor mange efterskoler er der ca. i Danmark?**

Casper: Der er omkring 230 efterskoler rundt omkring i landet.

Interviewer: **Nå, er der så mange. Hvor gammel skal man være for at gå der?**

Casper: Nogle steder kan man gå der fra 8. klasse, men langt de fleste går på efterskole året efter 9. eller 10. klasse. På de fleste skoler kan man tage folkeskolens afgangsprøve efter niende eller tiende klasse.

Interviewer: **Hvorfor vælger folk at gå der?**

Casper: Det kan der være forskellige grunde til. Mange synes, det kunne være spændende at komme væk hjemmefra, eller de er trætte af deres skole. Andre vil gerne prøve at bo på en kostskole og lære nye mennesker at kende.

Interviewer: **Nå ja. Det forstår jeg godt.**

Casper: Så er der nogle, som har haft nogle problemer derhjemme eller på skolen og gerne vil lidt væk.

Så er der andre, som vælger efterskole, fordi mange af skolerne giver specielle tilbud, som er spændende. Det kan være idræt, musik, sejlsport, computer, praktiske fag og meget andet.

Interviewer: **Det lyder spændende.**

Casper: Ja, det er det også. Jeg kan godt li' det. Min efterskole lægger specielt vægt på musik, og det er rigtig fedt, synes jeg.

Interviewer: **Hvordan er det at bo der?**

Casper: Efterskoler er kostskoler. Alle elever bor på efterskolen. Man deler værelse med en til to andre, og man deltager på skift i arbejdet med rengøring og madlavning. Desuden skal man holde sit værelse rent.

Interviewer: **Hvad med weekenderne?**

Casper: Man må selv bestemme, om man rejser hjem i weekenderne. Nogle vælger at tage hjem engang imellem.

Interviewer: **Koster det noget at gå på efterskole?**

Ja, det koster nogle penge, men alle får tilskud fra kommunen, så det er ikke så meget, man selv skal betale.

Interviewer: **Det lyder spændende.**

Casper: Det er det også. Jeg synes, efterskolen gør mig mere voksen. Der foregår noget hele tiden, og vi har et rigtig godt fællesskab. Lærerne lader os lære hinanden at kende ved at lave alle mulige opgaver og ture. Skolen er lavet sådan, at hvis man vil lave noget, så bliver man nødt til at gøre det sammen. Det er svært at være så tæt sammen med så mange andre mennesker, både elever og lærere, men det får mig til at tænke over en masse ting, og jeg synes, jeg er blevet bedre til at finde ud af, hvem jeg er, og hvad jeg vil.

Interviewer: **Tak, fordi du ville fortælle lidt om efterskolen. Det har været interessant.**

Casper: Det var så lidt.

Lytteøvelse 4

Du hører en dreng fra en 9. klasse i Odense på Fyn fortælle lidt om sin skole og det danske skolesystem.

Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Interv: **Velkommen i studiet.**

Lasse: Tak for det

Interv: **Vil du fortælle lidt om din skole i Odense?**

Lasse: Ja, det vil jeg gerne. Spørg bare, så vil jeg svare så godt, jeg kan.

Interv: **Hvor stor er skolen, og hvordan er lærerne?**

Lasse: Der er omkring 700 elever på min skole. De er fra syv–16 år, og der er 45 lærere. Vi har en mandlig skoleleder, som hedder Lars Jensen. Han er rigtig flink. Jeg tror, de fleste elever er glade for ham. Vi har mange gode lærere. Jeg er særlig glad for min klasselærer, Karen, men hende har vi også haft, siden vi begyndte i 1. klasse.

Interv: **Er det ikke mærkeligt at have den samme klasselærer hele tiden?**

Lasse: Nej, det synes jeg ikke. Hvis man er glad for læreren, er det rart. Hun kender eleverne rigtig godt efter al den tid og tager sig næsten af os som af sine egne børn. Det er meget almindeligt i Danmark, at man har den samme klasselærer hele vejen op igennem folkeskolen.

Interv: **Hvor lang tid går man i folkeskole i Danmark?**

Lasse: ni eller ti år. Danmark har ni års obligatorisk undervisning. Efter 9. klasse findes der en valgfri 10. klasse, dvs. den kan man tage, hvis man vil.

Interv: **Hvilke fag er obligatoriske?**

Lasse: Vi har masser af obligatoriske fag. Vi har dansk, engelsk, kristendomskundskab, historie og samfundsfag. Så har vi selvfølgelig også matematik, geografi, biologi, fysik, kemi og idræt.

Interv: **Hvad med andre sprog end engelsk? Lærer I flere sprog?**

Lasse: Jo, vi skal lære et sprog til, og vi må vælge mellem tysk og fransk.

Interv: **Er der også valgfag på de ældste klassetrin?**

Lasse: Ja, ja. Vi har mange valgfag, fx teknologi, medier, billedkunst, fotolære, film, musik, håndarbejde, hjemkundskab og så spansk.

Interv: **Hvor lang er jeres skoledag?**

Lasse: Skolen begynder klokken otte om morgenen og slutter kl. ca 14 eller 15. Vi har spisefrikvarter på 30 minutter, hvor eleverne spiser deres medbragte madpakker.

Interv: **Har I efterårs- eller vinterferie?**

Lasse: Ja, alle skoler holder en uges efterårsferie i uge 42. Det er i oktober måned. Det er rigtig dejligt at få fri i en hel uge. Så kan man lave et eller andet med familien eller vennerne.

Interv: **Ja, jeg kan godt forstå, du er glad for efterårsferien. Det er skønt at få lidt fri engang imellem. Hvad skal du lave i efterårsferien i år?**

Lasse: Der er tradition for sådan en lang efterårsferie i Danmark. I år skal jeg sammen med familien til Sydfrankrig. Vi vil køre derned og bo ved stranden i en uge.

Interv: **Nej, hvor skønt. Hvad med vinterferie?**

Lasse: Det er ikke alle skoler, som holder vinterferie, men der er mange, der gør det. Det er altid i uge syv eller otte. Nogle gange rejser vi til Norge for at stå på ski. Det er rigtig fedt.

Interv: **Hvordan har I det med karakterer og eksamen? Har I tradition for det?**

Lasse: Vi får altid årskarakterer, men vi skal selv bestemme, om vi vil gå op til afgangsprøven, hvis vi vil. Hvis man vil fortsætte i gymnasiet, hf eller andre uddannelser, er der krav om at bestå afgangsprøver i visse fag. Så de fleste går op til afgangsprøverne.

Interv: **Og så til sidst. Hvor lang sommerferie har I?**

Lasse: Vi har syv uger. Den begynder i slutningen af juni og slutter i midten af august.

Interv: **Tak fordi du ville komme og fortælle lidt om skolen i Danmark.**

Lasse: Det var så lidt.

Lytteøvelse 5

Du hører nogle undskyldninger for ikke at aflevere en opgave. Lyt og skriv det rigtige nummer på sætningerne. Pas på, der er en undskyldning for meget.

- 1: Min lillesøster spiste opgaven.
- 2: Min hund tissede på opgaven.
- 3: Jeg lånte opgavebogen til en ven, og hans hus brændte.
- 4: Vi løb tør for toiletpapir, så vi måtte bruge opgavebogen.
- 5: Min søster kastede op ud over min opgave.
- 6: Nogle rumvæsner kom ind ad vinduet og tog opgaven med.
- 7: Min bror lavede en papirflyver af den og kastede den ud af vinduet.
- 8: Der var politirazzia i vores hus, så der var ingen fred til at lave lektier.
- 9: Jeg glemte opgaven i lommen på flyveren på vej til udlandet.
- 10: Jeg kom til at smide opgaven ud ved en fejltagelse.

Lytteøvelse 6

**Du hører to højskolars bud på et godt sommerkursus.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

A.

Går du med drømmen om at stå på en scene? Eller styre showet bag scenen? På Performance House har du chancen for at være stjerne i en hel uge.

På dette kursus sætter vi spotlight på alle, der har lyst til at udforske og udfordre egne evner inden for musik, dans, teater – teknik, lyd og lys m.m.

Vi har moderne udstyr og fantastisk dygtige lærere. Du kan sammensætte din uge på Performance House, så du kommer til at prøve lige netop det, som du brænder for. Her er højt til loftet, så slip fantasien løs og leg med.

Ugens undervisning går ud på at forberede et flot show, som vi viser fredag aften på skolens store scene. Forestillingen er åben for venner og familie, der samtidig er inviteret til fælles aftensmad og højskolehygge.

Kursusperioden varer fra søndag d. 13. juli til lørdag d. 19. juli

Du kan tilmelde dig ved at udfylde et online tilmeldingsskema eller ringe på telefon 86 800 820. Du finder de praktiske informationer på skolens hjemmeside - får du ikke svar på alle dine spørgsmål, så ring venligst på telefonen 86 800 820.

B.

Vi byder velkommen til en uge med vandreture i Jyllands smukke natur, og samtidig er det en spændende og lærerig rejse gennem Danmarks historie.

Vi står tidligt op og kører med bus til de forskellige naturområder for at opleve fugleliv og solopgang.

Vi vandrer langs vandløb og søer, igennem stemningsfuld skov og besøger smukke herregårdsparker. Undervejs ser vi nærmere på kirker og museer, der fortæller os om, hvordan mennesker har overlevet i den danske natur fra oldtid til nutid.

Vandreturene vil være på mellem otte og 12 kilometer – og vil tage omkring fire–fem timer.

Bussen møder vi igen ved frokosttid. Og turene slutter af med dejlige frokostretter fra højskolens køkken.

Kursusperioden varer fra lørdag d. 31. maj til fredag d. 6. juni

Der er flere muligheder for at tilmelde sig vores kurser:

1. Du kan udfylde tilmeldingen på vores hjemmeside.
2. Du kan printe tilmeldingen ud som pdf og sende den med posten.
3. Du kan også sende os en e-mail på adressen info@vestjyllandshojskole.dk eller ringe på tlf. 96 75 37 78.

Lytteøvelse 7

**Du hører nogle råd om motion.
Lyt og besvar spørgsmålene på islandsk.**

Det anbefales, at unge bevæger sig ca. en time om dagen, men det behøver ikke at være sammenhængende tid.

Det kan fx være:

- 10 minutters cykling til og fra skole.
- 15 minutters boldspil.
- 10 minutters gåtur over til en ven eller veninde.
- 20 minutters voldsom leg med lillesøster eller lillebror.
- 5 minutters supereffektiv støvsugning derhjemme.

Det kan også være en god idé at aftale med en af dine venner, du alligevel ser tit, at I i næste måned laver noget, der giver sved på panden i mindst et kvarter, når I mødes.

Lytteøvelse 8

**Du hører to unge fortælle om motion og sundhed.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Jeg hedder Patrick. Jeg er 15 år og kommer fra København:

Jeg får mere energi de dage, hvor jeg bevæger mig, og jeg kan mærke, jeg bliver i bedre humør. En af mine venner spiser usundt og dyrker aldrig motion – han er altid totalt sløv og falder hele tiden i søvn. Man bliver ikke træt af at røre sig – man bliver tværtimod friskere og bedre til at koncentrere sig.

Jeg holder fri fra det hele, når jeg dyrker sport. Det er lidt som at være i en anden verden. Når jeg svømmer, slapper jeg fx meget af, og når jeg er færdig, har jeg det godt med min krop. Hvis du ikke ved, hvilken form for motion, der er sjov for dig, kan du bare prøve en masse forskellige ting, så finder du til sidst noget, du kan lide. Lad være med at give op, bare fordi du ikke kan lide at spille fodbold eller gå til karate.

Jeg hedder Rikke. Jeg er 14 år og kommer fra København:

Jeg cykler ti km hver dag: Fem til skole og fem hjem. Og så er jeg spejder og går lange ture. Nogle synes måske, det lyder kedeligt, men efter at have været på en weekendtur, hvor du har gået 30–40 km, føler du virkelig, at du har præsteret noget. Du har røde kinder og føler dig meget sund og frisk. Hvis jeg går en tur midt i alle lektierne, så kan jeg mærke, at tankerne bliver meget klarere, og jeg bliver bedre til at koncentrere mig. Før jeg begyndte at gå ture med spejderne, var jeg ofte småsyg og forkølet, men det er blevet meget bedre nu.

Lytteøvelse 9

**Du hører otte personer fortælle om deres sport.
Lyt og sæt kryds ved den sportsgren, der bliver talt om.**

1. Jeg elsker at køre stærkt og føle luften i ansigtet. Jeg er faktisk blevet meget god til at lave forskellige tricks både på asfalt og rampe. Jeg har altid hjelm, knæ- og håndledsbeskyttere på, for man kan godt komme op på 40–50 km i timen.
2. Jeg er ikke så meget for holdidræt, men jeg kan godt lide at motionere. Hvis jeg bare har et reb eller et tov og lidt plads, så er det ikke noget problem. Man får både trænet ben og arme, når man hopper så ofte. Koncentrationen skal også være god, for ellers snubler man bare over tovet.
3. Jeg har ikke særlig meget tøj på, når jeg dyrker min yndlingssport, men jeg bruger både badehætte og briller. I Danmark træner man indendørs, men jeg har hørt, at der er mange udendørsbassiner på Island.
4. Jeg elsker at træne og spille kamp. Vi spiller på to hold med hver fem spillere, og vi scorer point ved at kaste en bold i modstandernes kurv. Sportsgrenen blev opfundet i USA i 1891, men er også blevet rigtig populær i Europa.
5. Jeg dyrker en sport, som blev opfundet af en dansker, og som er meget populær her i Danmark. Vi er 6 spillere og en målmand på hvert hold. Det gælder om at få bolden i mål, og man må kun bruge hænderne.
6. Jeg er ikke bange for at komme højt op. Da jeg var lille, var jeg oppe i alle de træer, jeg kom i nærheden af. Det sjoveste, jeg ved, er at tage på tur i rigtige bjerge og med stejle klipper. Jeg ved godt, nogle synes, at det er en farlig sport, men hvis man er i god træning og passer på, er det den perfekte vej til motion.
7. Når jeg dyrker motion, foregår det i min egen have. Jeg har en superflot grøn ring, som jeg sætter om maven, og så er det bare at komme i gang. Jeg svinger kroppen frem og tilbage og holder ringen oppe omkring taljen, så længe jeg kan.
8. Når jeg dyrker sport, er jeg udendørs i mange timer i træk og får gået mellem 7 og 10 km. hver gang. Min yndlingssport foregår nemlig på en stor græsplæne med 18 huller. Jeg bruger forskellige køller og små gule eller hvide bolde, som skal ned i huller, der er markerede med et lille flag.

Lytteøvelse 10

Du hører et interview med Lars, hvor han fortæller om sin fritid. Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

- J:** Dav Lars og velkommen.
- Lars:** Tak.
- J:** Du er 15 år og går i 9. klasse på Nørregårdsskolen i Århus?
- Lars:** Ja, det stemmer.
- J:** Bruger du meget tid på at motionere?
- Lars:** Jeg tror ikke, jeg bruger så meget tid på at motionere, som jeg burde.
- J:** OK, du synes ikke du motionerer nok, men hvilken form for motion får du?
- Lars:** Når der er vejr til det, står jeg på rulleskøjter rundt i byen sammen med mine venner. Der er en rampe lige ved siden af skolen. Jeg kan godt komme op ad den, men ikke nedad!
- J:** Hvad med dine venner og familie, støtter de dig?
- Lars:** Min far spørger godt nok nogle gange: Skulle du ikke dyrke lidt mere motion? Det er ikke så tit, at jeg står på rulleskøjter. Ofte kan mine venner ikke tage med, fordi de er til fodbold eller lige har været det. Jeg spillede mange udendørs bordtenniskampe med min far og min bror sidste sommer, og det var jo også en form for motion.
- J:** Hvad laver du ellers i din fritid?
- Lars:** Jeg bruger meget tid på computerspil og video. Jeg har min egen computer med tv-kort på værelset, og på hverdage kan det nemt blive til fem stillesiddende timer foran skærmen - to om eftermiddagen og tre om aftenen. På et tidspunkt syntes jeg, det blev for meget med computeren og holdt en pause.
- J:** Har du et fritidsjob?
- Lars:** Ja, jeg har også et fritidsjob, og der får jeg til gengæld rørt mig en smule. Jeg gør rent i beboerhuset hver anden fredag og søndag aften, og så hjælper jeg nogle gange til ved store arrangementer som fx fester og fødselsdage.
- J:** Hvad med idrætstimerne i skolen, hvad synes du om dem?
- Lars:** Vi har to idrætstimer om ugen i skolen. Hvis den er spændende, så går jeg til den og får rørt mig en hel masse, men hvis det er kedeligt, så gider jeg ikke rigtig lave så meget. Fodbold og volleyball synes jeg er sjovt, men barnlige lege og håndbold er ikke lige mig.
- J:** Har du planer om at komme i gang med mere motion i den nærmeste fremtid?
- Lars:** Tja, det ved jeg nu ikke. Min far vil gerne have mig til at slå græs, og det kunne jeg også gøre. Det kunne jo give lidt ekstra motion, selv om at der er tale om en motorplæneklipper. Og så ville det måske ikke være en dum idé at cykle til skole i stedet for at tage bussen eller snuppe et lift med min mor om morgenen. Det ville ikke tage mere end 10 minutter hver vej.
- J:** Ja, det lyder i hvert fald som en fornuftig idé. Men tak skal du ha', fordi du ville snakke med os, Lars.
- Lars:** Ja, tak i lige måde.

Lytteøvelse 11

Du hører to unge snakke sammen om sport og motion.
Lyt og sæt ring om de ord, du hører.

- Dorte:** Hej Anders!
Anders: Hej Dorte!
Dorte: Hvor skal du hen?
Anders: Jeg skal til træning.
Dorte: Til håndboldtræning?
Anders: Nej, jeg droppede håndbold for et år siden. Jeg skal til styrketræning.
Dorte: Nå, så du skal til at pumpe musklerne op som de der bodybuildere?
Anders: Nej, jeg tror aldrig, jeg kommer til at ligne en bodybuilder. Styrketræningen er en del af mit træningsprogram. Jeg er begyndt at gå til atletik.
Dorte: Atletik! Nej, hvor spændende. Hvilken diciplin øver du?
Anders: Jeg får prøvet lidt af hvert, men jeg har sat focus på længdespring, 100 m løb og hækkeløb. Hvad med dig? Hvor skal du hen?
Dorte: Jeg er bare ude at gå tur med hunden.
Anders: Skal du ikke til træning i dag?
Dorte: Nej, de holder sommerferie i bordtennisklubben.
Anders: Så du motionerer sammen med hunden?
Dorte: Ja, og så har vi stangtennis i haven. Min nabo har lige købt en kæmpestor trampolin, så min søster og jeg skal over og spørge, om vi må prøve senere i dag.
Anders: Nej, hvor fedt.
Dorte: Du har måske lyst til at tage med derover og prøve?
Anders: Ja, det lyder faktisk ret fristende.
Dorte: Ok, så ses vi i eftermiddag.
Anders: Ja, ok, hej, hej!
Dorte: Hej!

Lytteøvelse 12

**Du hører fem unge fortælle om deres sport.
Lyt og besvar spørgsmålene på dansk.**

Mit navn er Inger.

Jeg går ikke til nogen sport lige for tiden.

Men jeg har gået til gymnastik. Det gjorde jeg, fra jeg var fire, til jeg var 13 år. Jeg gik til det, fordi jeg syntes, det var sjovt, og jeg elskede at dyrke sport. Senere blev jeg så bedre og bedre og kom på et godt hold. Men så skulle jeg lege Tarzan en søndag i september, og jeg brækkede min arm. Lægerne sagde, at jeg blev nødt til at holde pause fra gymnastikken i et halvt år. Da jeg så kom tilbage, gik det fint, men så stoppede min dejlige træner - og så ville jeg ikke mere.

I dag er jeg lidt ked af, jeg stoppede, men det må jeg leve med.

Mit navn er Hjalte.

Jeg går til gymnastik, og det er noget af det bedste, jeg ved. Jeg har gået til gymnastik, siden jeg kunne gå. Min mor og far har lavet meget gymnastik på nogle gode hold og har rejst rundt i verden. Jeg sad ude til træningerne og så på, og jeg har også fået lov til at rejse rundt sammen med dem. Jeg synes, det er utrolig sjovt at have fået lov til at prøve alle de forskellige redskaber. Jeg har fået en masse gode venner på mit hold, og jeg synes, det er fedt at komme med til stævner og optræde.

Mit navn er Johanne.

Da jeg var lille, gik jeg til sport, fordi mine forældre syntes, at jeg skulle. Det er jo sundt at røre sig. Jeg gik en meget kort overgang til håndbold, men det var absolut ikke noget for mig. Jeg tror ikke, jeg havde tålmodighed til at gå til noget bestemt, da jeg var yngre, men i dag kunne jeg godt tænke mig at gå til noget. Jeg kan fx godt lide at danse og er faktisk rigtig god til det. Så det kunne måske være sjovt at gå til dans sammen med mine veninder et par gange om ugen.

Mit navn er Helena.

Jeg gik til fodbold sammen med min veninde, og jeg havde det meget sjovt. Jeg spillede kampe osv. Da vi var i 8. klasse, fik vi en ny træner, og hende brød jeg mig ikke om. Hun sagde altid, at jeg kun spillede for mig selv, men helt seriøst var det mig, der havde bolden mindst! Nå, men så en dag, da vi skulle spille kamp, og jeg stod på mål, kom der en pige fra det andet hold og sparkede bolden lige i ansigtet på mig, så jeg fik næseblod på banen foran min familie. Men jeg reddede i det mindste det mål. Efter den kamp gad jeg ikke spille mere. Jeg fik mig dog hurtigt en lidt mere afslappet hobby, nemlig klaverspil.

Mit navn er Dennis.

Jeg går til basketball og ridning. Grunden til, at jeg går til basket, er, at mine venner slæbte mig med, og så blev jeg selvfølgelig vild med det.

Jeg valgte ridning, fordi det er lidt af en familieinteresse. Min bror havde gået til det i mange år før mig, så jeg begyndte, da jeg var fem år. Min tante bor lidt uden for København og har syv heste. Jeg har altid kunnet lide heste og har fået en masse gode oplevelser sammen med resten af familien. Men det koster hårdt arbejde og stor tålmodighed at være bidt af heste.

Lytteøvelse 13

**Du hører nu resten af fortællingen om Hr. Olsen som bjergbestiger.
Lyt og sæt kryds ved de rigtige svar.**

Så begynder far og hans bjergfører Helmut at gå opad.

- Åh, hvor er livet dejligt! jubler Helmut.
- Det kan godt være, mumler far, men min rygsæk er tung som bly!
Højere og højere går de op ad bjerget.

Så begynder Helmut at slå ringbolte i med sin hammer. Men pludselig går en af boltene løs, og far flyver ud i den tomme luft.
Heldigvis er far bundet godt fast til Helmuts reb.

Du er vel nok en køn bjergfører! råber far rasende.

Far hænger og dingler i rebet, mens stenene regner ned over hans hoved.
Men Helmut hører ingenting. Han klatrer bare højere og højere op.

Med stort besvær får far trukket sig ind til klippesiden igen. Så slår han nogle nye ringbolte i og klatrer forsigtigt videre op ad bjerget. Far tør næsten ikke kigge ned i dybet.

- Jeg kan nu ikke huske, at det var så vanskeligt at bestige bjerge, tænker han.

Netop som han haler sig op over kanten, begynder det at sne.

- Ved du hvad, hr Olsen? siger Helmut. Jeg tror, det sner. Man kan næsten ikke kende bjerget igen.
- Ved du da ikke, hvor vi er? hvæser far.
- Selvfølgelig ved jeg det, svarer Helmut.
Vi er jo her – og vi skal derop!
- Jamen, så lad os da se at komme af sted, råber far og spænder skiene på.

Helmut arbejder sig videre op, men han stikker sin skistav alt for dybt i sneen. En kæmpe stor isklump river sig løs og ruller lige over far!

I mellemtiden har Eva og Mads det vældig sjovt nede i byen. De løber på skøjter, og de kælker ned ad bakkerne.

Men efterhånden begynder de alligevel at kede sig.

- Lad os gå ud og se på byen, foreslår Mads.
Måske kan vi finde på noget spændende.

Nede på torvet får de øje på et stort skilt.

SVÆVEBANE TIL TOPPEN AF BJERGET

- Se, man kan komme op på bjerget, siger Eva. Skal vi prøve det?
- Jo, hvis vi har penge nok, siger Mads.

OM SPORT OG MOTION

Børnene tømmer lommerne og tæller deres penge:

– Jo, der er akkurat nok!

De køber tre billetter og tager plads i svævebanen. Snart efer svæver de højt oppe over den lille alpeby.

Juhu, hvor går det stærkt, råber børnene, mens de svæver mod bjergets top.

– Det her er bedre end at klatre selv... det er næsten som at flyve.

Dybt nede kan de se to små skikkelser, der maser sig op ad en sneklædt skrænt. Men de genkender ikke far og Helmut.

– Se de to stakler dernede, siger Eva. De er sikkert startet for mange timer siden, men vi når til tops længe før dem!

Ved endestationen springer Eva og Mads ud... og skynder sig op ad trappen til udsigtstårnet.

Eva er forrest.

– Kom lige herhen, råber Eva. Jeg kan se de to bjergbestigere i kikkerten. Nej, hvor de slider i det. Den ene af dem ligner da for resten...Hov!!!

– Det er jo far, råber børnene i kor. Se, der står en stor bjergged oven på ham. Bare han ikke falder ned.

– Hold ud, hold ud! råber de.

Hjælpen er på vej!

Eva og Mads ved straks, hvad de skal gøre. De skaffer en stor rulle reb.... og binder det fast til en stolpe i udsigtstårnet. Så smider de rebet ud over bjergsiden. Ungerne trækker i rebet af alle kræfter, og omsider bliver Fedtmule og Anders trukket i sikkerhed.

– Ih, hvor er her smukt, siger Helmut. Det er første gang, jeg er helt oppe på toppen!

– Var det en god tur, far? spørger børnene?

Men far har mistet sin selvkontrol af vrede og arrigskab.

– Nu da du har set toppen af bjerget, råber han til Helmut, må du hellere se at komme ned igen! og så giver han Helmut et skub, så han ruller ned ad bjerget.

– Kom så børn, siger far . Vi må hellere tage svævebanen ned til byen.

– Må vi ikke nok få lov til at klatre i bjerge med dig i morgen, far ? spørger Eva og Mads. Nu kender du jo turen.

– Ti stille, råber far . Jeg har fået nok af bjerge! Jeg vil hjem.

Lytteøvelse 14

En dreng og en pige snakker sammen om at spise sundt eller usundt.

Lyt og sæt ring om de ord, de nævner.

- Pige:** Nej, hvor er jeg træt af alt den snak om at spise sundt eller usundt.
- Dreng:** Ja, der bliver snakket om det alle vegne. I skolen, derhjemme og i tv.
- Pige:** Ja, og selv mine venner er oven i købet begyndt at snakke om at spise sundt. Det er ikke til at holde ud.
- Dreng:** Men det **er** ikke så svært at spise sundere.
- Pige:** Hvad mener du med det?
- Dreng:** Jo, det drejer sig bare om at spise så mange forskellige ting som muligt. Du skal spise brød og kød, som ikke er alt for fedt. Ja, og fisk. Hvis du samtidig sørger for at få lidt motion fx ved at cykle eller gå i skole eller dyrke sport, så ser det ikke helt galt ud for dig.
- Pige:** Ja, ja, og masser af frugt og grønt. Jeg har hørt det. Man skal helst spise som en kanin.
- Dreng:** Nej, det er ikke så slemt. Når du fx er tørstig, så drik vand i stedet for sodavand. Og hvis du er sulten, så spis et æble eller en gulerod i stedet for kiks eller slik.
- Pige:** Nu kan det være nok. Jeg gider ikke snakke om alt det med mad. Kan vi ikke snakke om noget andet?

Lytteøvelse 15

Du hører to samtaler på en restaurant, og en tjener tager imod bestillinger

Samtale 1: Nu hører du Stine bestille.
Lyt og sæt kryds ved det hun bestiller.

- Tjener:** Er I klare til at bestille?
Stine: Ja, det er vi.
Tjener: Hvad skulle det være.
Stine: Vi vil gerne bede om en ½ kylling med pommes frites og grøn salat til.
Tjener: Ja, det er i orden. Ellers andet.
Stine: Og en pizza.
Tjener: Hvad skal der på?
Stine: Det skal være en med pepperoni, løg, grøn peber og champignon.
Tjener: Og noget at drikke?
Stine: Vi vil gerne be' om en appelsinvand og en cola.
Tjener: Skal colaen være en stor eller en lille.
Stine: Giv mig bare en stor.
Tjener: Ønsker I noget dessert bagefter.
Stine: Ja, en is med flødeskum og en uden.
Tjener: Tak for det.

Samtale 2. Nu hører du Simon bestille.
Lyt og sæt kryds ved det han bestiller.

- Tjener:** Nåh, har I bestemt jer ?
Simon: Vi vil gerne bede om en oksebøf
Tjener: Hvad skal der til
Simon: Kartoffler, stegt løg og kogte grønsager
Tjener: Ja, ellers andet
Simon: Kogt laks og kartofler
Tjener: Noget grønt til?
Simon: ja, grøn salat tak
Tjener: Noget at drikke ?
Simon: En stor cola og en pilsner tak
Tjener: Store eller små
Simon: En stor cola og en lille pilsner. Så vil vi gerne be om en kande postevand
Tjener: Ønsker I dessert ?
Simon: Ja, en chokolademousse og en blandet is med flødeskum
Tjener: Ønsker I kaffe bagefter ?
Simon: Ja tak, en kaffe.

Lytteøvelse 16

Vi har her i studiet tre personer, som vil fortælle lidt om deres spisevaner. Lyt og sæt kryds ved hvem siger hvad.

Interviewer: Vi har her i studiet fire personer som vil fortælle lidt om deres spisevaner. Først har Jonas. Hvad siger du om dine spisevaner?

Jonas: Jeg vil helst spise det, jeg kan lide, og når jeg har lyst. Jeg er ikke meget for at spise til bestemte tider, og jeg tænker ikke meget på, om jeg spiser frugt og grønt. Min mor skælder mig tit ud, fordi jeg ikke kommer hjem til måltiderne. Jeg er vist lidt kræsen. Jeg synes ikke rigtig, at hjemmelavet mad smager godt. Det bedste, jeg ved, er fastfood og cola. Så spiser jeg slik næsten hver dag. Det er vist ikke så godt.

Interviewer: Så har vi Morten.

Morten: Jeg spiser generelt sundt. Jeg spiser al almindelig mad, som min mor laver. Jeg kan bedst li' min mors mad. Jeg spiser ikke meget slik, kun i weekenderne. Jeg skulle nok spise flere grøntsager og mere frugt.

Interviewer: Malene, hvad siger du om dine kostvaner.

Malene: Jeg er meget tilfreds med mine spisevaner. I hverdagen spiser jeg sundt, men i weekenderne, når vi hygger os, spiser jeg rimelig meget slik. Jeg kunne godt tænke mig at begynde at spise mere grønt – også i weekenderne. Min far og mor skiftes til at lave mad. Jeg synes ikke, de laver særligt spændende mad. Jeg kan bedre lide maden, når jeg laver den selv, og det gør jeg en gang imellem.

Interviewer: Og til sidst har vi Anna.

Anna: Jeg spiser meget sundt. Jeg spiser mindst ti stykker frugt eller grønt om dagen, og jeg spiser aldrig slik. Det har jeg ikke gjort i mange år. Jeg er vant til derhjemme at spise varm mad til aftensmad, og min mor og far går meget op i at lave noget sundt og godt. De er gode til det. Min far er udlært kok, så det er måske ikke så mærkeligt.

Lytteøvelse 17

Du hører personer på forskellige restauranter, caféer o.s.v. Find ud af hvor de er henne.

Lyt og sæt tal ved det sted de er på.

1.

A: Hvad med at gå herind?

B: Lad os først kigge på menuen, som man kan se her i vinduet.

A: Se der, her er alt muligt spændende. Alle mulige pastaretter, pizza og lasagne.

B: Jeg elsker den slags mad. Man ved altid, hvad man får sådan et sted.

A: Prøv at se, hvor flot stedet er. Ikke ret stort, men hyggeligt. Skal vi gå derind?

B: Ja, lad os det.

2.

A: Jeg har lyst til et eller andet hurtigt og let.

B: Det har jeg også. Jeg spiste meget lidt morgenmad, så jeg er allerede sulten.

A: Lad os se, hvad de har. Hvad med en sandwich, de har mange forskellige?

B: Ja, jeg kunne godt spise en sandwich eller flute.

A: Jeg tror, jeg tager en sandwich og måske en lille kage.

B: Det lyder godt, så lad os bestille.

3.

A: Kunne jeg få en hotdog?

C: Hvad skal der på?

A: Sennep, ketchup og ristede løg.

C: Vil du ha' remoulade?

A: Ja tak en lille smule.

C: Noget at drikke til?

A: Nej tak.

C: Værsgo!

A: Tak skal du ha'!

4.

A: Jeg vil gerne be' om en milkshake.

B: Hvilken smag skal det være?

A: Det skal være mango! Så vil jeg også gerne be' om en gammeldags is med 2 kugler.

B: Hvilken slags?

A: Det skal være med chokolade og peanut. Det er en god kombination.

B: Værsgo! Det bliver 45 kroner.

A: Værsgo!

B: Tak skal du ha!

5.

A: Jeg vil gerne be' om to halve kyllinger og en portion pommes frites.

B: Skal det spises her, eller vil du tage det med?

A: Jeg vil gerne tage det med.

B: Vil du ha remoulade til?

A: Ja tak, det vil jeg gerne.

B: Værsgo, to halve og en portion pommes frites. Det bliver 65 kroner.

A: Tak skal du ha'.

6.

A: Kunne vi få et bord?

B: Hvor mange er I?

A: Vi er tre.

B: Ja, det har vi. Her til venstre. Værsgo!

A: Tak for det. Kunne vi få lov til at se menukortet?

B: Værsgo!

A: Der er meget at vælge imellem.

B: Ja, det er der. Tænker I på noget specielt?

A: Ja, vi tænkte på noget rigtig dansk smørrebrød.

B: Smørrebrødet står her inde i midten. Kig på det, så kommer jeg igen om lidt, når I har bestemt jer.

A: Ja, gør det.

Lytteøvelse 18

Du hører Ida fortælle om en ubehagelig oplevelse. Læs opgaven igennem inden du lytter. Lyt og sæt kryds ved de rigtige påstande.

Jeg havde været til fest, og klokken var omkring midnat, da jeg kom hjem. Min far og mor var i sommerhus, så jeg var alene hjemme. Jeg var ikke særlig træt, men til gengæld var jeg vildt sulten og ville lige spise lidt mad foran fjernsynet, inden jeg gik i seng. Jeg fandt en lille rest spaghetti og kødsovs i køleskabet. Den skulle jeg lige varme på komfuret. Imens tændte jeg for fjernsynet og plantede mig i sofaen.

Jeg vågnede med et sæt, da der pludselig var en meget højlydt skudveksling i filmen. Jeg ved ikke præcis, hvor længe jeg havde sovet, men omkring en halv time. Værelset var fyldt med røg, og den var så tæt, at jeg ikke kunne se døren ud til køkkenet. Det gik hurtigt op for mig, at der måtte være brand et eller andet sted. Og så var det, jeg kom i tanke om gryden. Jeg famlede mig vej til køkkenet og skyndte mig at slukke for komfuret. Der var brændt et stort hul i bunden af gryden. Men jeg fik den fjernet fra komfuret med et viskestykke og smidt det hele ned i vasken. Og så åbnede jeg ellers vinduet og havde det åbent resten af natten.

Selvom jeg luftede ud hver dag, gik der alligevel en hel uge, inden lugten af røg var væk. Her bagefter kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvad der kunne være sket, hvis jeg ikke var vågnet.

Lytteøvelse 19

Du hører to unge snakke sammen om film og popcorn.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Anders: Jeg tror, det er en god film. Skal vi tage den?

Freja: Ja, det lyder som en god idé. Jeg har hørt så meget om den. Den skulle være god.

Anders: Så tager vi den. Hvad med noget slik?

Freja: Skal vi ikke hellere lave nogen popcorn, når vi kommer hjem til mig?

Anders: Jo, det kan vi godt. Det skulle vist heller ikke være helt så usundt som slik.

Freja: Det er rigtig nok. Hvis man nu laver det på den gammeldags måde, skulle det ikke være så usundt.

Anders: Hvad mener du med gammeldags måde? Hvad er det for en måde?

Freja: Jeg mener i en gryde med en lille smule olie og så majs. På den måde kan man selv bestemme, hvor meget olie man bruger, og hvor meget salt man vil have på.

Anders: Nej tak, du. Det har jeg prøvet, og det gør jeg ikke mere. Jeg lavede altid popcorn på den måde indtil en dag, det gik galt.

Freja: Hvad skete der?

Anders: Jo, jeg kom olie i en gryde og tændte for komfuret. Så gik jeg ind på mit værelse, mens olien blev varm.

Freja: Hvad så?

Anders: Jo, jeg glemte alt om olien og komfuret og sad bare og legede på computeren. Så gik der et stykke tid, og lige pludselig syntes jeg, at jeg kunne lugte noget røg, og så kom jeg i tanke om gryden.

Freja: Nå, for Søren, skete der noget alvorligt?

Anders: Ja, det kan man da godt sige. Jeg styrtede ud i køkkenet, og der var brand i gryden og omkring komfuret. Jeg prøvede at hælde noget vand på, men så blev det bare værre. Røgen var tæt, og jeg ikke kunne gøre noget.

Freja: Gud nej. Det var dog forfærdeligt!

Anders: Jeg måtte ringe efter brandvæsenet og løbe over til naboerne. Jeg kunne slet ikke gøre noget. Naboen tog sig af mig og ringede til mine forældre.

Freja: Hvad skete der med lejligheden?

Anders: Ilden spredte sig hurtigt til hele køkkenet, og alt blev ødelagt.

Freja: Skete der noget med dig?

Anders: Jeg måtte på hospitalet til observation for røgforgiftning. Der var jeg i to dage.

Freja: Det var dog uhyggeligt. Hvad sagde dine forældre?

Anders: Ved du hvad, de var bare glade for, at jeg ikke havde lagt mig til at sove, fordi så havde det været slut med mig og lejligheden.

Freja: Ja, det er rigtigt. I har vel ikke haft en røgalarm?

Anders: Nej, men det har vi nu. Min mor styrtede af sted og købte flere af dem. Nu har vi sådan nogle over det hele. Og så har vi fået et nyt køkken.

Freja: Så er det vel slut med at lave popcorn på den gammeldags måde?

Anders: Ja, mon ikke. Det skal jeg ikke have mere af. Nu bruger jeg bare mikrobølgeovnen til at lave popcorn i.

Freja: Det lyder fint, du. Jeg kan også bedst lide popcorn, som er lavet i mikrobølgeovn.

Anders: Lad os købe et par poser til at tage med hjem.

Freja: Ja, lad os det.

Lytteøvelse 20

**Du hører beskrivelser af fem forskellige „fødevarer“.
Lyt og sæt nummer ved det der bliver talt om.**

1.

Vores produkter bliver pakket i folieposer som beskyttelse mod lys og luft, så forbrugeren altid åbner for et førsteklasses, sprødt og smagfuldt produkt. Luften i poserne sikrer, at indholdet ikke går i stykker.

Hvis ikke du er 100% tilfreds med de købte chips eller snacks, så kan posen og indholdet sendes til os sammen med et par ord om, hvad du er utilfreds med. Fortæl hvor og hvornår produktet er købt, så erstatter vi posen og refunderer porto.

2.

Før i tiden spiste man den til al mad, men nu har mange mennesker svigtet den til fordel for ris og pasta. Det er en sund og herlig grønsag, rig på mineraler, vitaminer og fibre. Hver type har sit eget særkende, hvad angår udseende, kogefasthed og smag. Den er lige så nem at forberede som mange andre grønsager. Hvis du mener, det er besværligt at skrælle eller pille den, er der mange tilberedningsmåder, hvor det slet ikke er nødvendigt. Det er kun din egen fantasi, som sætter grænserne.

3.

Langt det meste af det, vi indtager, får vi fra søde sager som sodavand, slik og kager. Danskerne indtager i gennemsnit, hvad der svarer til 41 kg om året. Dagligt svarer det til over 100 g – dobbelt så meget som *Fødevestyrelsen* anbefaler.

Det indeholder hverken *vitaminer* eller *mineraler* i modsætning til f.eks. frugter og bær. Det er grunden til, at man ofte omtaler det som tomme *kalorier*.

4.

De vokser på træerne, og de dyrkes i rigtig mange lande, bl.a. i Danmark. De findes i forskellige farver, gule, grønne, orange og røde. De spises oftest rå, men kan også koges til forskellige retter. Nogle er syrlige, mens andre er søde i smagen. De er fulde af vitaminer og rigtig sunde. Mange mennesker spiser dem hver dag, og de fleste mennesker kan lide dem.

Lytteøvelse 21

**Du hører en pige læse op af sin dagbog.
Lyt og skriv de ord der mangler i teksten.**

Kære dagbog.

Min mor vækkede mig som sædvanlig. Da jeg endelig var kommet i tøjet, kunne jeg lige nå lidt morgenmad, som bestod af cornflakes, en banan og et glas mælk. Og så var det ud ad døren.

Jeg huskede lige at tage min madpakke med, som min mor havde smurt aftenen før. Den var meget almindelig, dvs. en leverpostejmad, en rullepølsemad, en gulerod og en tomat. Nogle gange er jeg lidt træt af madpakker og kunne godt tænke mig at gå til bageren og købe en bolle eller et eller andet. Men mor laver madpakke hver dag, og det er selvfølgelig meget billigere end at købe et eller andet hos bageren eller på grillbaren.

Vi havde syv timer i skolen, og alt gik, som det plejede. Efter skole skyndte jeg mig hjem for at få overstået det med lektierne. Jeg havde lidt meget for. Det, der tog længst tid at lave, var en fysikopgave. Jeg forstod ikke rigtig, hvad den gik ud på og måtte ringe til min veninde for at få hende til at forklare, hvordan jeg skulle gøre. Jeg var til svømmetræning fra kl. 16–18. Jeg træner 5 gange om ugen. Jeg var godt sulten, da jeg kom hjem. Vi fik spaghetti med kødsauce og salat til aftensmad, og melon til dessert. Jeg så fjernsyn, indtil jeg gik i seng.

Lytteøvelse 22

Du hører mor og søn tale sammen om pligter i hjemmet. Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Moren: Gider du lige rydde af bordet og tage skraldespanden med ud, når du går i skole?

Sønnen: Hvorfor har de andre ikke gjort det?

Moren: Det er jo dit arbejde, ikke ?

Sønnen: Hør engang, hvad der er her på bordet. Her har vi en mælkekarton, en tom havregryns pakke og en bananskrald. Far har efterladt tekoppen. Lisa er gået fra cornflakesen og Anton har svinet med havregrød over det hele. Det er ulækkert. Hvorfor er det altid mig, der skal rydde af bordet?

Moren: Åh, søde Thomas. Vil du ikke nok? Jeg skal være i børnehaven med Anton om fem minutter. Du får jo også lomme penge for at hjælpe om morgenen, ikke.

Sønnen: Okay, men I kunne nu godt selv rydde op efter jer. Jeg er ikke jeres slave, at I ved det.

Moren: Husk skraldespanden!

Sønnen: Posen er fuld. Far har glemt at gå ud med skraldespanden i går, da han ryddede op i køkkenet.

Moren: Thomas, skynd dig lidt, så du ikke kommer for sent i skole. Hej!

Thomas: Hej, hej.

Shit. Nu røg posen på gulvet, og alt affaldet flyder. Årh, havregrød, mælkekarton og resterne fra i går. Nu kommer jeg for sent i skole – igen.

I Skolen

Thomas: Undskyld, jeg kommer for sent.

Læreren: Ved du hvad, hvis du kommer 13 minutter for sent hver dag 200 skoledage om året, hvor mange minutter mister du så af din dyrebare skoletid, hvis du går ti år i skole ?

Lytteøvelse 23

Vi har talt med to unge fra Bangladesh om, hvordan det er at være ung i deres hjemland. Vi har oversat interviewet til dansk og har fået to danske unge til at læse svarene.

Først hører vi, hvad Sathi har at fortælle.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Sathi:

Interviewer: Goddag, Sathi. Velkommen.

Sathi: Tak skal du have.

Interviewer: Hvor kommer du fra, Sathi?

Sathi: Jeg kommer fra en lille landsby i det nordlige Bangladesh.

Interviewer: Går du i skole, eller arbejder du?

Sathi: Jeg går i skole, men jeg arbejder også. I Bangladesh er det ikke en selvfølge, at alle piger går i skole, men det gør jeg. Det betyder, at jeg bliver respekteret lige så meget som mine brødre.

Interviewer: Hvilket arbejde har du?

Sathi: Jeg arbejder på en cigaretfabrik efter skole og nogle gange også om aftenen.

Interviewer: Dyrker du sport?

Sathi: Nej, det gør jeg ikke, men jeg er medlem af en ungdomsklub, som bekæmper børnearbejde.

Interviewer: Hvordan gør I det?

Sathi: Vi holder møder med arbejdsgivere og lokale politikere, hvor vi prøver at få dem til at hjælpe os med at bekæmpe børnearbejde. Så laver jeg teaterstykker og fotoudstillinger sammen med de andre unge i klubben.

Interviewer: Hvad betyder det at være ung?

Sathi: Vi unge vil gerne have lov til at være unge. Men de voksne mener, at vi er voksne, og presser os til at blive gift.

Interviewer: Hvilke værdier er vigtige for dig?

Det er vigtigt at have tillid til andre mennesker. Hvordan kan vi ellers tale med hinanden? Og så mener jeg, at mænd og kvinder skal være lige.

Interviewer: Tak skal du have, Sathi, for interviewet. Held og lykke i fremtiden.

**Nu hører vi, hvad Abu har at fortælle.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Så har vi Abu. Velkommen Abu. Hvor kommer du fra?

Abu: Jeg kommer fra en lille provinsby i Kurigram i det nordvestlige Bangladesh

Interviewer: Går du i skole?

Abu: Ja, jeg går i 9. klasse i en muslimsk skole. Men jeg arbejder også i en brillebutik. Jeg arbejder efter skole og somme tider også om aftenen.

Interviewer: Har du bestemt, hvad du vil i fremtiden?

Abu: Jeg håber, at jeg vil få et godt job, når jeg er færdig med skolen. Men der er forfærdelig meget arbejdsløshed i Bangladesh, så det er slet ikke sikkert, at jeg finder noget godt arbejde.

Interviewer: Hvordan er det med fritiden?

Abu: Jeg spiller cricket, hører musik og hænger ud med vennerne.

Interviewer: Hvad er dit syn på mad og sund livsstil?

Abu: Motion er vigtigt, og det er sjovt at dyrke sport. I Bangladesh er der desværre mange tynde mennesker, som får dårlig mad, fordi de er fattige. Jeg ved, hvad der er sundt, men jeg spiser for meget fastfood.

Interviewer: Hvilke værdier er vigtige for dig?

Abu: Vi har brug for religion. Jeg er muslim og går i moskeen. Hinduer går i templet. Nogle muslimer kan ikke lide hinduer, og det er ikke ok. Vi skal alle være venner lige meget, hvad vi tror på.

Interviewer: Tak for interviewet Abu og held og lykke i fremtiden.

Abu: Tak skal du have.

Lytteøvelse 24

Du hører nogle personer i forskellige situationer. Lyt og sæt nummer, ved det de taler om. Der er flere billeder, end du skal bruge.

1. Det er da rart, at man kan købe alle disse forskellige midler til pleje og især forskønnelse af udseendet. Tænk, at man kan få så mange forskellige cremer, makeup og rensprodukter til brug i ansigtet alene.
2. Hvor mange klip har du tilbage på dit kort? Du ved godt, at du skal klippe to gange, når du skal gennem fire zoner, ikke ?
3. Nej, hvor bliver jeg nogle gange træt af den. Det er ligesom, den altid ringer, når jeg er optaget af et eller andet og ikke har tid til at snakke med nogen. Jeg tror, jeg slukker for den nu og tænder igen i løbet af dagen.
4. Jeg må nok hellere hæve nogle kontanter. Nu er det bare spørgsmålet, om jeg kan finde en pengeautomat. Jo, der er en, men nej, pokkers, jeg kan ikke huske min kode.
5. Jeg kan nu altid bedst lide at gemme dem, så jeg bedre kan se, hvor meget jeg har tilbage på kontoen. Jeg gemmer både dem, jeg får i automaterne, og også når jeg køber noget.
6. Jeg vil gerne bede om to på en af de bageste rækker i den store sal. Det skal også helst være i midten.
7.
 - A. Hvor mange synes du, vi skal købe?
 - B. Ja, vi bliver jo ret mange. Så vi må hellere købe lidt rigeligt.
 - A. Vi bliver vist 12 i alt. Mon ikke vi skal købe 15 flasker?
 - B. Jo, det synes jeg. Det må være nok.

Lytteøvelse 25

Du hører et interview med en mand, som vandt nogle millioner kroner i lotto.

Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Interviewer: Mikkell, Du vandt 15 millioner kroner i lotto sidste år, ikke?

Mikkell: Jo, det er rigtigt.

Interviewer: Hvordan har du det med så mange penge?

Mikkell: Det er jo vanvittigt mange penge, men jeg kan ikke rigtig sige, at pengene har gjort mig lykkeligere. Mit liv er blevet anderledes, sådan at alt er blevet større.

Interviewer: Hvordan det?

Mikkell: For det første er mit værelse hjemme hos min mor og far blevet udskiftet med en nyindrettet lejlighed inde i byen. Fjernsynet er erstattet med en fladskærm på 69 tommer. Min gamle damecykel er blevet skiftet ud med en ny bil.

Interviewer: Ja, jeg kan se, at du har købt lidt af hvert. Har du ikke sat nogen af pengene i banken?

Mikkell: Jo, heldigvis gjorde jeg det. Jeg satte over halvdelen i banken til høje renter, og de er der stadigvæk.

Interviewer: Det er da fornuftigt. Det havde ikke været så godt, hvis du havde brugt alle pengene, vel.

Mikkell: Nej, det havde det ikke.. Men det værste er, at jeg er blevet større. Jeg har taget 15 kilo på på et år. Men nu skal det være slut, jeg må tabe mig.

Interviewer: Det var vel nok lidt meget. Hvad gør du for at tabe dig?

Mikkell: Forstår du, min kæreste kan ikke lide, at jeg tager så meget på, og jeg må give hende ret i, at det ikke går på den måde. Jeg er ved at lave mine kostvaner om. Jeg spiser masser af frugt og grønt, dropper fastfood og er begyndt at spille fodbold. Jeg har opdaget, at livet som millionær ikke forbrænder kalorier nok.

Interviewer: Går du på arbejde?

Mikkell: Ja, selvfølgelig. Jeg har mit job og prøver at leve, som jeg plejede, og det går såmænd meget godt. Jeg arbejder i et computerfirma, og det er jeg rigtig glad for.

Interviewer: Bliver du ved med at købe lottosedler?

Mikkell: Nej, ved du hvad, det gør jeg faktisk ikke. Jeg er bange for, at jeg er i risikogruppe for at blive ludoman. Det første jeg tænkte, når jeg vågnede, var at spille om penge, købe en lottoseddel og så videre. En psykolog anbefalede mig at lade være med at spille om penge og købe sedler, og det gjorde jeg, og det er jeg glad for. Min lottogevinst har gjort, at jeg ikke behøver at have pengeproblemer resten af livet, dvs. hvis jeg opfører mig fornuftigt. Og det vil jeg gøre.

Lytteøvelse 26

**Nu hører du seks sætninger blive læst op.
Lyt og dan par af sætningerne med samme betydning.**

1. Da jeg kom hjem, tændte jeg straks for computeren.
2. Klokken var et kvarter over ni, da jeg slukkede for computeren.
3. Jens sidder klistret til fjernsynet.
4. En fridag! Det var lige, hvad jeg ønskede at høre.
5. Maja elsker at spille meget høj musik.
6. Teenagere er storforbrugere af el.

Lytteøvelse 27

**Du hører en fortælling om Claras travle dag.
Lyt til fortællingen og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Vækkeuret på mobilen ringer klokken syv. Clara kravler langsomt ud af sin varme seng, mens hun gaber og gnider sig i øjnene. Hun vågner først rigtigt, da hun står under bruseren. Hun kunne blive stående her i timevis og nyde det varme vand, men det går ikke. Hun skal møde kl. otte. Og hendes mor plejer at sige, at hun skal spare på vandet. Irriterende! Når Clara bliver voksen, skal hun heldigvis selv bestemme. Så vil hun have et stort badekar, som hun kan fylde hver dag.

Efter badet hopper Clara i tøjet. De nye jeans passer perfekt og står godt til hendes pink yndlings T-shirt. Claras mor og far har travlt med deres avis og kaffe. Clara snupper mælken fra køleskabet og giver sig til at gumle på sine cornflakes, mens hun bladrer i det nyeste nummer af Ung-bladet. Victor, Claras lillebror, kommer susende forbi og snupper bladet ud af hænderne på hende. Ih, hvor kan han være irriterende!

Hun børster tænder med sin elektriske tandbørste, lidt grundigere i dag, end hun plejer, og skynder sig bagefter ud ad døren. Til sin 15-års fødselsdag fik hun inliner-rulleskøjter, og hun er allerede blevet ret cool til at løbe på dem. Hun slår sin rekord på syv minutter over til skolen.

I tredje time har hun idræt. Det er hendes bedste fag. I dag spiller de hockey. Det er et grimt sår, hun får på knæet, da Martin tackler hende. Ole, deres idrætslærer, rensér såret med sprit og sætter et plaster på. Men Clara er hurtigt ovenpå igen, for hendes hold vinder, og Martin smiler sødt til hende og siger undskyld for det med knæet.

I spisefrikvarteret spiser hun sin leverpostejmad, sin chokolademad og sit æble. Klokken 13 skal hun med sin mor i byen for at handle. Clara skal have nye høretelefoner til sin iPod og taletid til sin mobil.

Om eftermiddagen skal Clara til håndbold nede i hallen. Det går hun til hver onsdag. Hun er sej til håndbold og scorer fire mål. Da hun kommer hjem, er hun skrupsulten. Uhm, lasagnen står på bordet! Den ryger stadig, for den er lige kommet ud af ovnen. Victor kommer hjem fra fodbold og fylder vasketøjskurven med sit beskidte tøj. Han glemmer at vaske hænder, før han sætter sig ved bordet, så han bliver sendt hen til vasken.

Efter aftensmaden sender Clara en sms til Mathilde for at høre, om hun ikke kommer over. Mathilde bor lige på den anden side af gaden, så hun ringer på døren tre minutter efter. Clara har både computer og tv på sit værelse. De ser nogle musikvideoer og snakker om det tøj, sangerne har på. Bagefter spiller de lidt computerspil.

Senere på aftenen propper Claras far tøj i vaskemaskinen. Der er bunker af snavsetøj overalt. Mathilde skal hjem, for de skal begge tidligt op og i skole i morgen. Clara når lige at se, at Martin er online, før hendes far kommer ind på værelset og siger, at hun skal slukke for computeren og gå i seng. Inden Clara går i seng slukker hun alle standbyknapper, så der ikke bliver brugt for meget strøm. Men mobiltelefonen har hun altid tændt, for den bruger hun også som vækkeur.

Lytteøvelse 28

**Du hører en nyhed om et indbrud.
Lyt og skriv de ord, der mangler.**

Indbrud skal naturligvis tages alvorligt. Den slags overtrædelser af privatlivets fred er sjældent morsomme for dem, det går ud over.

Det var det sådan set heller ikke for de tre italienske landarbejdere, som denne lille fortælling handler om.

Den 22-årige Antonio Valerio brød nemlig lørdag morgen ind i deres hjem, hvor han i begyndelsen holdt sig til sit hvern og stjal penge.

Valerio fik dog herefter den skøre idé at hælde krydderier over den ene af beboerne, mens han begyndte at slå en af de andre med en 25 centimeter lang skærepølse.

Den unge tyv gemte sig i nærheden af gården, men blev hurtigt fundet, da han havde været så uheldig at glemme sin pung med id i huset.

Pengene blev leveret tilbage, mens våbnet, pølsen, var blevet spist af en hund.

– Jeg siger jer, det her var en mærkelig sag, udtaler kommissær Ian Burrimond til Metro News.

<http://blog.tv2.dk>

Lytteøvelse 29

Du hører en politimand fortælle hvordan der snydes med trickspil.

Lyt og sæt de rigtige numre ved billederne.

De er ude på at snyde og finder deres ofre på gaden. De lokker med lettjente penge med deres trickspil. Men husk: Du har ingen chance for at vinde. Du er på forhånd dømt til at tabe.

1. Opvarmning. De tre svindlere lokker med et shownummer. Jens følger med sammen med en gruppe andre mennesker.
2. Lokkemaden: Jens og de andre fra gruppen ser, hvor hurtigt man kan vinde nogle penge.
3. Hopper på krogen: Jens har bestemt sig for at deltage i spillet og er sikker på, at han ved, hvor kuglen ligger.
4. Tricket. Vips, kuglen er væk.
5. Fælden klapper: Kuglen er væk, og pengene skal betales.
6. Hit med pengene. Det er ikke behageligt at opdage, at man er blevet fuppet af nogle svindlere.

Lytteøvelse 30

Du hører en fortælling om et kattfund.
Lyt til fortællingen og sæt kryds ved det rigtige svar

En 100 år gammel mumificeret kat er blevet fundet i forbindelse med renoveringsarbejde på en gammel bygning i Avedøre.

Et hold bygningsarbejdere, som i øjeblikket renoverer to gamle bygninger i Avedøre, gjorde for nyligt et mærkværdigt fund. Under gulvbrædderne i den ene bygning fandt håndværkerne en mumificeret kat – et velbevaret indtørret kattelig med tænder, skind, og knurhår. Da der ikke har været rørt ved bygningen, siden den blev bygget i 1912, stammer katten formentlig fra den tid – og er omkring 100 år gammel.

Et bud på, hvorfor katten i sin tid blev anbragt under gulvbrædderne i det dengang nye byggeri, kan måske gemme sig i historien om en konflikt mellem håndværkerne og bygherren. Man ved nemlig, at der netop i den periode, hvor husene blev bygget, var stor utilfredshed blandt håndværkerne, fordi de ikke måtte drikke alkohol, mens de var på arbejde. Man kan tænke sig, at de som hævn valgte at anbringe en død kat ind under gulvbrædderne. Når katten begyndte at rådne, kunne de kommende ejere rigtig få glæde af stanken. Men katten rådnede altså ikke og tørrede i stedet ind. Hvis der ikke var tale om en hævnaktion, kan den døde kat være et spørgsmål om gammel overtro. Man har nemlig tidligere set katte brugt på den måde til at skræmme ondskab væk.

Lytteøvelse 31

**Du hører en samtale mellem to venner.
Lyt og sæt kryds ved rigtigt eller forkert.**

- Annika:** Hej Bjarne!
Bjarne: Hej Annika!
Annika: Hvor var du i går aftes? Du kom ikke til Katrines fest.
Bjarne: Nej, jeg kunne desværre ikke komme. Jeg var ovre hos min storebror. Jeg havde lovet at hjælpe ham med at slibe gulvene i stuen. Var det en god fest?
Annika: Jeg synes, den var ok, men jeg tror ikke, Katrine holder en så stor fest igen.
Bjarne: Nåh, hvorfor ikke?
Annika: Fordi hun styrtede rundt, for at der ikke skulle ske noget, mens vi andre dansede og havde det sjovt. Musikken var også vildt høj, og naboerne kom og klagede.
Bjarne: Nå, det lyder da ikke særlig slemt. Jeg har hørt det, der var meget værre.
Annika: Ja, men senere på aftenen kom der nogle fremmede, som havde hørt om en spændende fest i kvarteret. Jeg tror, det var nogle elever, der gik på skolen sidste år men nu er på gymnasiet. De havde ingen respekt for os eller lejligheden.
Bjarne: Ok, det var ikke særlig smart. Man er jo nødt til at passe ekstra meget på, når der dukker personer op, man ikke kender. Kunne hun ikke bare sige, at hun ikke ville have dem ind?
Annika: Nej, de lyttede slet ikke til os, og til sidst gav Katrine op og lod dem komme ind.
Bjarne: Og de viste selvfølgelig ikke hensyn til nogen?
Annika: Nej, de røg indendørs, og der kom brændemærker i køkkengulvet, og så var der nogen, som fik den sjove ide at træde tyggegummi ned i tæppet i stuen og hælde chips ud af vinduet.
Bjarne: Nej, hvor åndssvagt. Hvorfor kan man ikke bare opføre sig ordentligt hjemme hos andre?
Annika: Jeg ved det ikke. De gik heldigvis igen, og så blev stemningen god igen.
Bjarne: Var Katrine ikke ked af det bagefter?
Annika: Jo, måske lidt. Men Torkild og jeg kom forbi dagen efter og hjalp hende med at gøre rent. Det havde taget hende flere dage, hvis hun skulle gøre det alene.
Bjarne: Jeg ville aldrig turde holde en fest, hvis jeg var alene hjemme. Mine forældre ville flippe helt ud, hvis noget gik i stykker.
Annika: Nej, min mor ville aldrig give mig lov til at holde en fest, hvis hun ikke var hjemme.
Bjarne: Jeg tror, jeg holder min fødselsdag ude i vores lokale park, hvor der ikke er noget, som kan gå i stykker. Hvad synes du om den ide?
Annika: Det er en rigtig god idé, og så er du jo heldig at have fødselsdag i juli og ikke i december som mig.
Bjarne: Ja, det er en fordel. Nå, men jeg må af sted. Vi ses på mandag og hils Katrine.
Annika: Ja, det skal jeg nok. Hej, hej!
Bjarne: Hej!

Lytteøvelse 32

**Du hører en fortælling om en stakkels slave.
Lyt til fortællingen og sæt ring om de ord, du hører.**

For 300 år siden fandt en indisk slave en kæmpediamant. Slaven gemte den i en forbindelse på benet. Og nu skulle man nok tro, at det var hans store held. Men ak, slaven gav diamanten til en engelsk sømand. Til gengæld fik slaven en gratis rejse på englænderens skib og lidt penge oveni. Den stakkels slave faldt imidlertid over bord og druknede, og man siger, at det ikke var et almindeligt uheld. Den engelske sømand havde nok en finger med i spillet. Senere blev diamanten solgt videre flere gange. På et tidspunkt sad den i den franske Kong Ludvig d. 15's kongekrone, men siden blev den stjålet. Diamanter varer måske evigt, men det betyder ikke, at man ejer dem for evigt.

Lytteøvelse 33

**Du hører en nyhed om hærværk
Lyt og skriv de ord, der mangler.**

En gruppe børn og unge brugte metroens banestrækning som farlig legeplads. Mødet med en metrosteward og et besøg i metroens værksted ændrede deres trods til forståelse.

Stenkast mod tog, indkøbsvogne, mælkekasser og grene på sporet. Gentagne gange året igennem er driften blevet standset, fordi et tog har ramt en genstand på sporet. En dag i august pågreb metrostewarden Michael en gruppe børn og unge, der stod bag en del af drengestregerne. Det førte til en snak om alvoren i at befinde sig på sporet og en invitation til at besøge metroens værksted, hvor ødelagte tog bliver repareret. Siden da har der ikke været problemer med gruppen.

“De fik pludselig sat ansigter på, så vi ikke længere bare er en bunke stål uden hjerte, der kører frem og tilbage på nogle skinner. Nu ved de, hvor farligt det er. De ved også, at hvis de laver ballade, så er det mig eller en af mine kollegaer, der skal rydde op efter dem”, siger Michael.

Lytteøvelse 34

**Du hører to korte nyheder om indbrud.
Hvilken nyhed er der tale om?
Lyt og sæt kryds de rigtige steder.**

1.

Politiet i Odense fik en anmeldelse om et indbrud klokken lidt over to natten til mandag. Opkaldet kom fra en ældre dame, som havde set en bil, der var parkeret foran en computerforretning midt om natten. I stedet for at gå i seng gik hun ud på gaden og tog bilnøglen ud af bilen. Tyvene var stukket af, da politiet kom, men til fods. De havde slæbt en masse bærbare computere, skærme og flere computerting ud i bilen. Omkring en time senere stødte patruljen på to mænd til fods. De kunne ikke forklare, hvorfra de havde fået alle de penge, som de havde på sig, og en masse computerting, de havde i en rygsæk. De to mænd indrømmede senere, at det var deres bil, som holdt foran computerforretningen, og at det var dem, som havde brudt ind i forretningen. Da de skulle til at køre med godset, opdagede de, at bilnøglerne var væk.

2.

Politiet i Århus fik to anmeldelser om et indbrud sent torsdag aften. Opkaldene kom fra to forskellige optikere i Århus. De to optikere fik stjålet solbriller til en sammenlagt værdi af 200.000 kroner. Begge steder var der tale om designersolbriller. Det første indbrud fandt sted i en brilleforretning på Jernbanegade klokken 22.30. Lidt over en time senere var tyvene nået frem til en anden brilleforretning i et andet kvarter i Århus, hvor de også var på udkig efter solbriller.

Politiet kunne kort efter det sidste indbrud anholde tre personer fra Ålborg og forsøger nu at sammenkæde de to indbrud.

Lytteøvelse 35

**Du hører nu en kort kriminovelle.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Det er tre år, siden det skete. Ingen har kunnet forklare, hvordan det gik til. Men lad mig hellere begynde. Før han døde.

Vi havde en lille golfklub på ca. 35 medlemmer. Vi var kun ti stykker, da vi startede, men efterhånden som folk hørte om os eller kom forbi og så, hvor hyggeligt og morsomt vi havde det, var der flere og flere, der sluttede sig til os. Vi spillede et par gange om ugen, sommer og vinter, i al slags vejr. Med tiden blev vi ganske gode til spillet. Vi begyndte at spille turneringer mod andre klubber, men de havde spillet længere og var bedre end os. Vi tabte de fleste kampe, til gengæld var jublen stor, når vi en gang imellem vandt.

Der var i en af de klubber, vi spillede imod, en irriterende fyr, som hed Jonas. Han talte meget højt og pralede med, at han var så dygtig, og at han kunne slå nogle ordentlige slag. Hver gang nogen havde fået lagt sin bold perfekt op mod hullet, skød Jonas den væk. Det var så også i orden, hvis ikke han samtidig råbte op om, hvor god han var, og at vi var nogle amatører, der hellere skulle gå hjem og spille matador. De andre på hans hold prøvede at dæmpe ham ned, men der var intet, der bed på ham. Målet var fuldt en dag, hvor han stak en af vores spillere et blå øje i raseri over, at han var blevet besejret af ham. Vi forlangte at få ham udvist af deres klub, men det ville de alligevel ikke, for de kunne ikke undvære ham. Han blev idømt et par måneders karantæne, hvor han så måtte gå og træne alene.

Da vi kom hjem fra deres klub den dag, så jeg, at Jonas havde glemt sine bolde på banen i al ophidselsen. Jeg gjorde ham ikke opmærksom på det. Dumme skid!

En uges tid senere kom vores formand op i klubben, bleg og rystet.

– Har I hørt det?

Vi stirrede på ham. Hvad var der sket?

Så fortalte han:

Ham Jonas, fyren fra den anden klub havde gået og trænet en aften, da en af hans bolde pludselig var eksploderet og havde dræbt ham. Vi skulle allesammen sende vores bolde til undersøgelse, for hvis det kunne ske der, kunne det også ske for os. Han ville ikke tage ansvaret osv.

Vi fik ham dog nogenlunde beroliget til sidst, og han fortalte videre.

Politiet var naturligvis kommet og havde ledt efter spor, men der var kun mikroskopiske stumper tilbage af bolden og sådan set også af ham fyren. Man stod fuldstændig uforstående over for tilfældet.

Der blev sendt forespørgsler til fabrikken i Frankrig, som benægtede enhver mulighed for, at deres bolde kunne eksplodere. De blev rasende over mistanken, og sagen var ved at udvikle sig til et diplomatisk dilemma. Til sidst blev den dog henlagt i arkivet for uopklarede sager.

Så glemte vi det.

Det vil sige, *jeg* glemte det ikke.

Forleden dag var jeg ved at rydde op i mine køkkenskabe. Jeg fandt resterne af en rulle marcipan, som måtte have ligget der siden jul. Jeg skulle lige til at sætte tænderne i det, da jeg pludselig kom i tanke om, hvad det var. Nu ved jeg ikke, hvor farligt det er at have sådan noget liggende, men jeg burde have skaffet mig af med det for længst.

Jeg cyklede ud i en nærliggende skov, da det var blevet mørkt, og gravede det ned. Jeg håber ikke, der kommer nogen og graver med en spade lige der. Ham, jeg lånte boret af til at bore hullet i bolden med, er flyttet til Australien, så jeg tror, jeg er i sikkerhed.

Lytteøvelse 36

**Du hører en nyhed om graffitihærværk.
Lyt og skriv en kort genfortælling af nyheden.**

De danske statsbaner bruger over 40 mio. kr. om året på at rense tog for graffiti.

Det var den særlige S-togpatrulje fra Københavns politi, der torsdag aften i sidste uge anholdt en 16-årig dreng, da han var i gang med at lave graffitihærværk. Politiet havde skygget ham et stykke tid, og fælden klappede, netop som han med en bred pensel var ved at male sit særlige „tag“ på gulvet af en togvogn på Østerport Station i København.

Ved at sammenligne mærket med DSBs arkiv over graffiti kunne politiet fastslå, at den 16-årige og hans bande har bedrevet deres ulovlige virksomhed i mindst fire år.

Drengen indrømmede ca. halvdelen af hærværket allerede ved den første afhøring. Han er nu fængslet på en lukket institution, mens politiet leder efter hans medskyldige. De Danske Statsbaner har opgjort de skader, som den 16-årige og hans kammerater har forvoldt, til i alt 3,1 mio. kr. for 175 tilfælde af graffitihærværk. Et beløb, som de skyldige, hvis de bliver dømt, kan komme til at betale af på resten af livet.

Sidste år blev otte unge mænd af byretten i Silkeborg dømt til at betale i alt 1,6 mio. kr. i erstatning for graffitihærværk.

Inden for det seneste år er udenlandske graffitimalere fra Schweiz, England og Norge, som var på spil i Danmark, blevet idømt op til 40 dages ubetinget fængsel og har måttet betale flere hundrede tusind kr. i erstatning for deres aktivitet med spraydåserne.

Mændene blev fældet af Hovedbanegårdens overvågningkamera og fotos fra en bus. De blev tidligere i dag varetægtsfængsel i 26 dag efter grundlovsforhør i Københavns dommervagt.

Lytteøvelse 37

Du hører Kim og Susanne tale sammen om et røveri i en forretning, som en af dem var vidne til.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Kim: Hej Susanne!

Susanne: Hej Kim!

Kim: Er det rigtigt, at du var vidne til en anholdelse af nogle røvere i går?

Susanne: Ja, det er rigtigt.

Kim: Hvad skete der?

Susanne: Altså, jeg kom gående ned ad Strøget, da en gruppe politibetjente kom løbende imod mig, og lidt senere kom nogle politibiler ræsende.

Kim: Nej, hvad var det for noget?

Susanne: Jeg stoppede for at finde ud af, hvad der var gang i. Jeg kunne se, at lidt længere fremme stoppede politimændene foran en juvelerforretning.

Kim: Det var dog spændende

Susanne: Ja, men lidt uhyggeligt. Der var to mænd foran forretningen. Den ene havde to store sportstasker og en pistol, og den anden en pistol og en sportstaske. Den ene pegede mod politiet med pistolen. Det blev til, at politiet også trak pistoler – jeg kunne se, at de havde skudsikre veste på. Lidt efter overgav røverne sig. De var jo blevet omringet og havde ingen chance for at slippe væk. Det var meget dramatisk at se på, fordi røverne skulle lægge sig på gaden og fik håndjern på. Der var frygtelig meget råben og skrigen.

Kim: Nej, hvor uhyggeligt. Fandt du ud af, hvad røveriet gik ud på?

Susanne: Ja. Røverne var kommet ind i forretningen og havde peget med pistoler på de ansatte og truet dem til at udlevere 200 ure og smykker til en værdi af omkring ti millioner. De ansatte fyldte tre sportstasker med alle disse ting.

Kim: Hvordan kan det være, politiet kom så hurtigt?

Susanne: Altså. Der var en mand foran forretningen, som så, hvad der skete og ringede til politiet. Heldigvis var der nogle politimænd i nærheden, dvs. på Kongens Nytorv, og de styrtede af sted.

Kim: Hvordan så røverne ud?

Susanne: De var helt almindelige. Den ene var omkring de 35, høj og meget tynd med langt mørkt hår. Den anden var lidt yngre og også høj, tynd og mørkhåret. Man skulle næsten tro, de er brødre, så meget ligner de hinanden.

Kim: Så er sagen vel opklaret?

Susanne: Jeg læste i avisen i morges, at den tredje gerningsmand er på fri fod. Han holdt vagt uden for butikken og er åbenbart sluppet væk.

Kim: Vi må håbe, at han bliver fanget.

Susanne: Ja.

Lytteøvelse 38

Du hører to piger tale sammen om en underlig ulykke. Lærke fortæller Sidsel, hvad der skete. Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

- Lærke:** Hej Sidsel!
- Sidsel:** Hej Lærke!
- Sidsel:** Hvorfor var der tre ambulancer udenfor hos din genbo i går?
- Lærke:** Ja, det må du nok spørge om. Det var noget underligt noget.
- Sidsel:** Hvordan det? Hvad var der sket?
- Lærke:** Jo, forstår du, hele familien var blevet dårlig på grund af en fuglerede i skorstenen.
- Sidsel:** Hvad for noget? På grund af en fuglerede?
- Lærke:** Familien blev fundet bevidstløs i går morges i deres hus. En fuglerede havde spærret skorstenen, så kulilte trængte ind i huset. Det var som sagt kulilteforgiftning, de blev bevidstløse af. Det er sådan, at fyret i kælderen, som varmer huset op, havde afgivet den dødsensfarlige kulilte, og så havde en fugl lavet en rede oppe i skorstenen og stoppet den helt til. Så kunne den giftige gas ikke komme ud, som den skulle, men røg ind i huset i stedet. Kulilte er lugtfri og usynlig, så familien opdagede slet ikke, at der var gift i luften. Den forgiftning er helt forfærdelig farlig, man kan dø af den.
- Sidsel:** Det var da helt uhyggeligt.
- Lærke:** Ja, mon ikke, og hele familien blev syg og faldt bevidstløs om. Først faldt børnene om, men før de voksne besvime, lykkedes det moren at ringe efter hjælp. Da ambulancerne og politiet kom, var de alle sammen bevidstløse. Ambulancefolkene var klar over, at det enten var madforgiftning eller kulilteforgiftning. Det sidste gæet var altså det rigtige.
- Sidsel:** Hvordan går det med familien nu?
- Lærke:** De er kommet til bevidsthed og er uden for livsfare, men de bliver på hospitalet i nogle dage.
- Sidsel:** Mon ikke fuglereden er blevet fjernet?
- Lærke:** Jo, politiet fjernede den med det samme. Det var en krage, som havde lagt tre æg.

Lytteøvelse 39

**Du hører fire nyheder om kriminalitet.
Lyt og sæt nummer på billederne, så de passer til hver nyhed.
Pas på, der er to billeder for meget.**

1.

En politimand, der tilfældigvis kom forbi et bankrøveri i Ballerup, fik stoppet den flygtende røver.

Ifølge politiet var det Jyske Bank, som blev udsat for røveriet. Betjenten, der var klædt i civil, var i området i en anden anledning, men han blev præjet af folk, der havde set røveriet i banken gå i gang. Han fulgte derfor efter røveren, da han flygtede med pengene. Da røveren satte sig ind sin bil, skød betjenten to gange mod hjulene, og det fik gerningsmanden til at overgive sig. Nu skal statsadvokaten undersøge politimandens brug af tjenestevåbnet.

2.

Politiet blev tilkaldt til en ejendom i København i aftes. Det var et ældre ægtepar, som ringede, fordi der var så meget ballade fra lejligheden ovenover.

Det viste sig at tre mænd var trængt ind i lejligheden ovenover ægteparet og i den forbindelse blev der affyret to-tre skud, oplyser politiet.

Skuddene blev efter alt at dømme affyret fra en gaspistol, og ingen kom til skade. Politiet anholdt to mænd i lejligheden, men man mener, at en af gerningsmændene er sluppet væk. Det vides ikke endnu, hvorfor mændene trængte ind i lejligheden.

3.

Politiet i København har anholdt og sigtet to mænd for at have stjålet en ældre dames pung, oplyser politiet.

Den ene af mændene havde holdt øje med kvinden, mens hun vekslede penge på Hovedbanegården.

Da de to mænd senere sprang på kvinden, forsøgte hun at vifte dem væk med sin stok, mens de pressede hende op mod en væg og stjal 12.000 kroner fra hende.

Mændene blev fældet af Hovedbanegårdens overvågningskameraer og fotos fra en bus.

De blev tidligere i dag varetægtsfængslet i 26 dage efter et grundlovsforhør i Københavns Dommervagt.

4.

Tre lommetyve blev fremstilet for en dommer med krav om varetægtsfængsling, efter at nogle politibetjente havde skygget en gruppe unge mennesker gennem byen. De unge mennesker blev spottet på Vesterbro og blev fulgt ind i byen og blandt andet hen til Strøget. De to af de unge distraherede offeret og skærmede af, så offeret ikke så, at en tredje person stak hånden ned i personens taske. Da det lykkedes gruppen at få en pung op af en kvindes taske, slog betjentene til og anholdt dem. Politiet advarer mod lommetyve og siger, at de i dag er så dygtige, at man end ikke opdager, at man bliver bestjålet. Så det er bare med at passe på sine ting.

Lytteøvelse 40

Lyt og skriv sætningerne færdige.

Samtale nummer 1.

Du hører Simon og Lise tale om et tyveri.

Lise: Hej Simon!

Simon: Hej Lise!

Lise: Hvordan går det?

Simon: Det går ikke så godt.

Lise: Nå, hvorfor det?

Simon: Fordi jeg har fået stjålet min cykel.

Lise: Nej, hvor irriterende. Hvornår er det sket?

Simon: I går. Jeg cyklede hjem i frikvarteret, fordi jeg skulle hente en bog. Jeg stillede cyklen uden for døren uden at låse den. Og da jeg kom ud, var cyklen væk.

Lise: Og hvad gjorde du så?

Simon: Jeg ringede til politiet og meldte min cykel stjålet.

Lise: Hvad sagde politiet?

Simon: De stillede nogle spørgsmål og skrev ned. Så sagde de, at jeg ikke skulle regne med at få cyklen tilbage. Der er blevet stjålet en masse cykler i kvarteret, og politiet har ikke fundet nogen af dem.

Lise: Det er vel nok surt. Hvad gør du så nu?

Simon: Jeg må låne min fars, indtil jeg får min gamle tilbage, eller jeg har råd til at købe en ny.

Samtale nummer 2.

Du hører Anna og Christian tale om et lommetyveri.

Anna: Tror du ikke - jeg fik stjålet min pung i går?

Christian: Nej, er det rigtigt? Var der mange penge i den?

Anna: Ja, der var 2000 kroner. Jeg skulle i byen og købe sko.

Christian: Hvordan kunne det ske?

Anna: Jeg skulle ind i bussen, da en dame skubbede til mig, så jeg var lige ved at vælte omkuld.

Christian: Sagde du noget til hende?

Anna: Nej, men hun sagde undskyld mange gange og så ud til at være ked af det.

Christian: Var det hende der tog pungen?

Anna: Ja, fordi hun forsvandt så ud på Rådhuspladsen, og jeg opdagede straks, at min pung var væk fra min lomme.

Christian: Nej, det har været en lommetyv. Man skal ikke gå med pungen i lommen, så den er til at få fat i.

Anna: Jeg har hørt det flere gange, men jeg troede ikke, at nogen ville stjæle fra mig.

Christian: Det er godt nok irriterende. Er der lommetyve ved busstoppesteder?

Anna: Ja, lommetyvene er jo alle vegne.

Lytteøvelse 41

Du hører to rim.
Lyt og skriv ordene, som mangler.

Rim nummer et:

Birgitte, Birgitte Bergøje
fik ondt i sit ene øje.
Hun smurte det med fløde,
så begyndte det at bløde.
Hun smurte det med tjære,
så blev det meget værre.
Hun smurte det med blæk,
så gik det hele væk!

Rim nummer to:

Nede i fru Hansens kælder
kan man købe frikadeller,
når man køber margarine,
må man ikke stå og grine,
når man køber æg,
må man ikke lave skæg.

Lytteøvelse 42

A. Du hører lidt om hvordan vi bruger kroppen når vi taler. Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.

Måden som du står, går eller taler på fortæller meget om, hvordan du har det. Et smil er meget vigtigt når vi kommunikerer. Vi synes ofte at det er rart når den vi taler med smiler. Et smil betyder oftest at personen som du taler med er glad og har det godt.

Men det kan også betyde andre ting. Det kan betyde at vi er på samme hold eller jeg er usikker. Nogle gange siger kroppen det modsatte af dine ord. Hvis du siger det er helt okay, smiler med en spændt kæbemuskel og korslagte arme er der ikke mange der tror på dig.

B. Du hører lidt om hvad kropssprog kan betyde. Lyt og skriv ordene i kassen under de rigtige billeder.

1. Den som piller ved sit hår er usikker
2. Hvis nogen rører mange gange ved sit ansigt lyver han måske.
3. En som sidder helt ude på kanten af stolen med samlede ben er nervøs.
4. En som sidder og hænger i stolen med arme og ben daskende virker afslappet.
5. Hvis en åre dunker i panden eller en muskel dirrer i mundvigene er man nok vred
6. Hvis man får røde kinder er nok genert.
7. Ham der kigger ned i jorden, når han taler har dårlig selvtillid.
8. En som giver fast håndtryk er selvsikker.

Lyttøvelse 43

Du hører Christoffer og Sidsel tale om en artikel, der handler om farlig chat.

1. Lyt til samtalen og skriv stikord om indholdet.
2. Skriv et kort referat af samtalen på dansk.

- Sidsel:** Hvad sidder du og læser i avisen? Du ser ud, som om det er noget interessant.
- Christoffer:** Ja, det er noget underligt noget.
- Sidsel:** Hvad skal det sige?
- Christoffer:** Jo, det handler om en engelsk pige, som havde en amerikansk chatven. De havde chattet i flere måneder og var blevet rigtig gode venner. Pigen var 15 år, og manden sagde, at han var 18 år. Han talte altid, som om han var 18, gik i skole, spillede basketball og hyggede sig med vennerne
- Sidsel:** Ja, typisk ikke? Og så viser det sig selvfølgelig, at han en helt anden, ikke?
- Christoffer:** Ja, selvfølgelig. Det viser sig senere, at det er en voksen mand, som er gift og har to små børn. Og ikke nok med det. Han får hende til at mødes med sig i Paris. Romantikens by. Og tænk, hun går med til det.
- Sidsel:** Nej, hvor forfærdeligt. Hvordan kunne hun være så dum? Hvordan kunne hun komme derned uden, at nogen opdagede, hvad hun var i gang med?
- Christoffer:** Jo, hun tog toget fra London til Paris. Der kører tog under Kanalen. Hun købte bare en billet, pakkede sin lille taske og tog på det, hun troede, var en romantisk weekend i Paris.
- Sidsel:** Nej, gud, gjorde hun det? Det var dog forfærdeligt. Sagde hun ikke noget til nogen?
- Christoffer:** Nej, nej, ikke noget som helst, tog bare af sted.
- Sidsel:** Hvornår blev det opdaget
- Christoffer:** Hendes forældre begyndte allerede at lede efter hende om aftenen. Men først den næste dag fandt de ud af, hvad pigen var i gang med. De vidste, at hun chattede meget og fik nogen til at checke på computeren at finde ud af, hvem det var.
- Sidsel:** Og hvad skete der så?
- Christoffer:** Da der var gået to dage, fandt politiet de to på et hotel i Paris. Det utrolige var, at pigen så ud til at være vildt forelsket i manden, selvom han var meget ældre. Og hun troede slet ikke på, at han var gift eller noget.
- Sidsel:** Hvad endte det så med?
- Christoffer:** Manden blev sendt til Amerika og venter på sin dom. Han kommer nok i fængsel. Pigen kom tilbage til England og er forhåbentlig blevet klogere.
- Sidsel:** Jeg troede, at alle unge i dag var klar over, hvor farligt det er at chatte med fremmede, men åbenbart er der nogen, som ikke har forstået faren ved det. Det var godt nok en underlig historie.

Lytteøvelse 44

Du hører tre personer fortælle lidt om deres computere. Lyt og sæt kryds ved de ord du hører dem sige.

Mit navn er Stine.

Vi har en computer i vores hjem, som består af en skærm, tastatur og en trådløs mus, som hele familien kan benytte.

Til computeren er der tilsluttet en printer, der også kan scanne dokumenter.

Vi har trådløst netværk, fordi vi også har en bærbar pc.

Vi er selvfølgelig koblet til internet. I dag kan vi ordne alt muligt igennem internettet, og det er rigtig smart.

Da vi har venner og familie uden for Danmark, er vi tilsluttet Skype, så vi kan tale gratis med dem.

Som alternativ til mail og telefon har vi live-Messenger, hvor vi kan komme i kontakt med venner og familie med en hurtig besked eller chatte, hvis de også er koblet på.

Mit navn er Lukas.

Jeg bruger computeren hver dag og oftest flere timer ad gangen. Jeg har altid interesseret mig meget for computere og har altid leget med „den“. Jeg bruger computeren meget som et underholdningsmedie. Computeren er for mig en slags musik- og spillemaskine. Jeg er tit med i computerspilsarrangementer, og jeg bruger mange musikprogrammer. Jeg ser også film og forskellige sketch på computeren.

Jeg søger meget på internettet og gør det gerne i forbindelse med opgaver: ”Det er ikke så svært at finde noget på nettet“. Jeg er ikke særlig kritisk over for det, jeg finder, og jeg synes egentlig mest, det er sjovt bare at surfe og søge.

Jeg deltager i quizzer, chatter, e-mailer og sender sms-beskeder. Jeg kan godt lide at prøve mig frem med at installere programmer. Jeg surfer, søger, taster, spiller og eksperimenterer hele tiden med mulighederne.

Mit navn er Thomas.

Jeg har ikke nogen hjemmecomputer men en laptop, eller en bærbar, fordi jeg ofte rejser til udlandet for firmaet.

Jeg overfører ofte sidste version af de papirer, jeg skal arbejde med, via et USB stik eller memorystik. Jeg bruger meget kun at medbringe et USB stik, hvis jeg skal holde foredrag rundt omkring i verden, så er jeg fri for at medbringe min laptop. I dag kan man få laptops, der fylder mindre end et kladdehæfte, så det er ikke et spørgsmål om plads mere. Mange forretningsfolk bruger tiden i flyvere og andre transportmidler til at arbejde på deres laptop. Det er smart at kunne bruge tiden på den måde.

Lytteøvelse 45

Du hører fire korte samtaler.
Lyt og besvar spørgsmålene på dansk.

Samtale nummer 1.

- A:** Hej Chris! Jeg synes, du ser lidt sur ud.
Chris: Ja, det er jeg faktisk også.
A: Hvorfor er du sur?
Chris: Jeg var nede til fodboldtræning i dag og jeg havde min mobil i lommen på min jakke, som hænger i omklædningsrummet. Da jeg kommer derud, er den pist forsvundet.
A: Nej, hvor irriterende. Fandt du den igen?
Chris: Nej, nej. Men jeg kan jo kun takke mig selv for ikke at have gemt den inde i et låst skab eller bare have ladet være med at tage den med til træning.
A: Hvor er det altså irriterende, at folk ikke bare kan lade andre folks ting være i fred.
Chris: Ja, mon ikke. Nu må jeg til at spare sammen til en ny, og det kan godt tage lang tid.

Samtale nummer 2.

- A:** Dav Matthias!
Matthias: Dav!
A: Hvordan går det så?
Matthias: Det går sådan set fint, men jeg er lidt irriteret i dag.
A: Nåh, hvorfor dog det?
Matthias: Fordi min kæreste og jeg var til privat fest i går, og jeg lod min nye mobil ligge i min kærestes taske. Da den er købt i tirsdags, ville jeg ikke have den i lommen sammen med mine nøgler, fordi den kunne være blevet ridset.
A: Nåh ja, nu ved jeg, hvad der skete.
Matthias: Ja, det er ret typisk. Hun lagde sin taske ude i gangen under nogle jakker. Jeg skulle bruge telefonen hen på aftenen, men så opdagede jeg til min skræk, at den var væk.
A: Det var da godt nok træls.
Matthias: Ja, og desuden var min kærestes visakort og nogle penge også væk.
A: Fandt I nogen af tingene?
Matthias: Vi ledte hele huset igennem, og alle fik tømt deres lommer, men ingen havde telefonen eller Visakortet.
A: Det må være nogen, som kom udefra, der tog tingene.
Matthias: Ja, det må det jo være.

Samtale nummer 3.

- Jasmine:** Så skete det, der bare ikke måtte ske.
A: Hvad mener du Jasmine?
Jasmine: Det er min laptop gennem tre år. Den gik i stykker forleden.
A: Det var ikke særlig sjovt. Kunne du ikke få den lavet?
Jasmine: Nej, det kan vist ikke betale sig. Det kommer til at koste alt for mange penge.
A: Det er da ikke til at holde ud.
Jasmine: Nej, men det er ikke så meget det, at den døde, men det at den døde nu, lige før jeg skal aflevere en projektopgave og kun fem dage, før vi skal begynde på eksamen. Det er det, der er det værste. Og så havde jeg gemt alle mine opgaver på den.
A: Jeg kan se, at maskinen simpelthen ikke kunne have valgt et værre tidspunkt at dø på.
Jasmine: Men hvad, sket er sket, og sådan er det bare. Nu er der så kun én løsning på problemet.
A: Og hvad er så det?
Jasmine: Jeg må have en ny laptop, hvilket ikke kan siges at blive nemt, når man ikke har nogen penge.

Samtale nummer 4.

- Camille:** Nu er jeg begyndt at bruge min iPod på en ny måde.
A: Hvordan det?
Camilla: Jeg bruger min iPod til at lulle mig i søvn.
A: Hvor fik du den idé fra?
Camilla: Jeg blev inspireret for 3–4 år siden i USA, hvor man kan få en maskine med lyde, som kan få en til at falde i søvn. Det kan fx være fuglekvidder, bølgeskvulp, rislende vand eller cikadesang.
A: Det var da en skør idé.
Camilla: Nej, det er det ikke. Jeg elsker at være på stranden og lytte til bølgegangen. Jeg synes altid, jeg slapper så godt af og bliver så søvnig, når jeg ligger der.
A: Nåh, det kender jeg godt.
Camilla: Så jeg har downloadet bølgeskvulp, som jeg sætter i min iPod. Jeg stiller den så på *gentag én gang* og så en halv times *snus*. Næsten som at være på stranden. - også kun næsten.

Lytteøvelse 46

Du hører Niels fortælle om en ide, han har fået. Lyt til fortællingen og sæt kryds ved det rigtige svar.

En ung mand fra Århus, som hedder Niels, har fået den ide at sælge dele af sin krop til reklamer. Niels har sendt e-mail til et hundrede danske firmaer og tilbudt dem reklameplads på sin overarm. Hvis pladsen bliver udsolgt, så er Niels parat til at sælge reklameplads på andre dele af kroppen.

Vi spurgte Niels lidt mere om sagen.

Interviewer: Niels, hvordan vil du sætte reklamerne på din krop?

Niels: Jeg vil få dem tatoveret på kroppen. Jeg har altid kunnet lide tatoveringer og synes, det her er en fin ide.

Interviewer: Hvordan skal folk kunne se reklamerne, når du har tøj på?

Niels: Jeg er den type, som sjældent fryser, og derfor går jeg tit med T-shirt og bare arme. På den måde vil reklamerne kunne ses af mange mennesker, når jeg går rundt omkring.

Interviewer: Jeg synes godt nok, det er en lidt mærkelig ide.

Niels: Ja, det er der mange, som synes. Mine venner synes, det er en skør ide, men jeg vil også oprette en hjemmeside med reklamerne, hvor man så vil kunne se dem allesammen.

Interviewer: Hvad så om nogle år? Hvordan tror du, det bliver at have reklamer tatoveret på armen eller måske på hele kroppen?

Niels: Det spekulerer jeg ikke så meget på, men alt, hvad man laver i livet, bliver man jo mærket af.

Interviewer: Bliver det ikke dyrt for folk at købe disse reklamer?

Niels: Jeg laver det ikke for pengenes skyld, men jeg vil tage 1000 danske kroner for hver reklame. Nogle synes måske det er mange penge, men jeg synes dog, det er billigt, for reklamen varer jo en menneskealder.

Interviewer: Har du solgt nogle reklamer?

Niels: Nej, ikke endnu, men lad os nu se, om der ikkr er nogen, som er interesseret.

Lytteøvelse 47

**Du hører to unge tale om fremtiden.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Hej Camilla!

Hej Erik!

Hvad laver du her?

Jeg venter på studievejlederen.

Studievejlederen? Hvem er det?

Det er Lone Andersen, hende den lille lyshårede med brillerne, kan du ikke huske hende? Hun kom ind i klassen engang i september og fortalte os, hvordan vi skal bruge studievejledningen her på skolen.

Nå, det kan jeg ikke, men jeg var også syg en hel uge i begyndelsen af skoleåret. Jeg har nok bare været hjemme, da hun var der.

Ja, det kan godt passe.

Men, kan man bare sådan droppe ind hos hende, hvis man får lyst?

Nej, du skal bestille en tid ovre på kontoret.

Ok, hvad vil du egentlig snakke med hende om?

Jeg ved det ikke helt, men hun sagde, at hun kunne hjælpe os, hvis vi havde problemer med at vælge skole næste år. Og man kan også få lavet en test, der fortæller noget om ens interesser.

Nå, det lyder da meget spændende... Jeg troede godt nok, at du var sådan en, som havde tjek på det hele, du ved alt det med mål og fremtidsplaner.

Ja, det troede jeg også, indtil jeg opdagede, at det måske var mine forældres drømme og ikke mine egne.

Ok, og hvilke planer har dine forældre så med din fremtid?

De har bare bestemt, at jeg skal på naturvidenskabelig linje på gymnasiet, og at jeg skal læse biologi, kemi eller til læge.

Ja, men du har også altid været rigtig god til naturfag, kemi, fysik, biologi, matematik og alt det der.

Ja, men nu synes jeg bare det hele er så urealistisk. Jeg synes, der er så meget andet, der er mere spændende. Jeg kunne fx godt tænke mig at blive skuespiller.

Skuespiller!

Ja, skuespiller. Jeg har også gået til drama, at du ved det. Så du mig ikke i rollen som heksen i vores moderne version af Hans og Grete sidste år?

Jo, det gjorde jeg faktisk, og du tog dig rigtig godt ud som heks!

Tak skal du have!

Jeg tror faktisk også, at jeg skulle have en snak med hende, studievejlederen.

Ja, det ville helt sikkert være en god ide.

Nå, men jeg må af sted, inden jeg kommer for sent til tysk. Min tysklærer er en utrolig skrap dame.

Ja, jeg er glad for, at jeg har fransk. Du må hellere skynde dig.

Hej!

Hej, hej!

Lytteøvelse 48

Du hører en kort historie.
Lyt og besvar følgende spørgsmål på islandsk.

En lille fræk en

To babyer lå på fødegangen.

Den ene: "Jeg er en pige, hvad er du?"

Den anden: "Jeg er en dreng."

"Bevis det!"

"Ok, men så vent lige, til sygeplejersken er gået."

Da sygeplejersken er gået, hiver den lille dreng lige så langsomt op i tæppet og siger:

"Se selv, blå sokker!"

Lytteøvelse 49

Du hører nogle personer snakke sammen. Hvilke adjektiver passer bedst til personerne eller de ting de snakker om? Lyt og skriv adjektiverne på linjerne. Pas på der er to for meget.

Samtale 1.

A: Hej Hanne!

B: Hej Susan!

A: Ved du hvad, jeg købte min første lottoseddel i går, og jeg vandt 100.000 kr.

B: Det var da helt utroligt! Tillykke med det.

Samtale 2.

A: Hej Dan!

B: Hej Ove!

A: Hvor skal du hen?

B: Jeg er på vej på lossepladsen med denne her rustne og grimme cykel.

A: Ja, den ser godt brugt ud.

B: Ja, den har tjent mig i mange år, og den skal smides ud nu. Jeg prøvede godt nok at sælge den, men der var ingen, der ville købe den.

A: Nej, helt ærligt, det kan jeg godt forstå. Jeg tror ikke, den vil kunne klare 100 meter til.

Samtale 3.

A: Hvorfor er du så sur?

B: Jeg er ikke spor sur.

A: Nå, undskyld, du ser bare sådan ud.

B: Jeg er ikke sur. Det er bare denne her opgave. Vi er blevet delt op i grupper i klassen, og jeg hader gruppearbejde.

A: Nå, det kan da ikke være så slemt.

B: Jo, det er meget slemt. Hvis der er noget, jeg ikke kan snuppe, så er det, når andre skal bestemme over mig og min tid. Jeg vil meget hellere lave den selv end at sidde og diskutere i timevis.

Samtale 4.

A: Hvorfor er Johan og Nadja kommet i samme gruppe igen?

B: Det ved jeg ikke.

A: Tror du, det er, fordi de er blevet kærestere?

B: Kærestere, det har jeg ikke hørt noget om.

A: Nå, Gudrun så dem begge to nede i kiosken i går. Jeg kan næsten ikke vente på, at Morten kommer. Han kan i hvert fald fortælle, om der er sket noget, for han plejer jo altid at gå sammen med Johan.

A: Skal vi ikke spørge Morten, om han ved noget?

Samtale 5.

- A:** Jeg vil gerne vide, hvornår gruppen skal mødes.
B: Kan det ikke vente til i morgen?
A: Nej, det er vigtigt for mig at vide, hvad jeg skal lave, så jeg kan planlægge min uge.
B: Planlægge hele ugen, gør du det?
A: Ja, det gør jeg, for der er så mange ting, jeg skal nå at lave. Hvis jeg ikke har orden i tingene, bliver jeg bare irriteret og bekymret.

Samtale 6.

- A:** Hvor er Signe og Magnus? Vi havde aftalt at mødes kl. fem.
B: Jeg ved det ikke. Jeg har ikke hørt fra dem.
A: Hvordan skal vi nå at lave denne her opgave? Jeg er bange for, at vi ikke når at aflevere den til tiden.
B: Jo, det skal vi da nok.
A: Det skal du ikke være så sikker på. Jeg synes heller ikke, vi har fået lavet den ordentligt. Der mangler stadigvæk en hel masse billeder, og vi har ikke fået læst teksten igennem endnu. Jeg håber bare, at Signe og Magnus ikke har glemt vores aftale.

Samtale 7.

- A:** Thomas, kom lige og se!
B: Se hvad?
A: Kom og se den her lille killing!
B: Killing?
A: Ja, vi fik den i går.
B: Nej, hvor er den sød, og så er den helt orange.
A: Ja, den er bare så dejlig. Man kan ikke blive andet end forelsket i sådan en lille, sød og blød fyr.

Samtale 8.

- A:** Hej Gunner!
B: Hej, Asger!
A: Hvor skal du hen i den fart?
B: Jeg skal over på skolen og lave vores opgave færdig.
A: Gruppeopgaven fra i går?
B: Ja, den bliver bare så flot. Vi har arbejdet på den hele dagen, men vi mangler stadigvæk at finde nogle flotte billeder til plakaten, så den bliver lidt festlig og sjov. Vi har lagt utrolig meget arbejde i denne her opgave, men det er også meget sjovere, når man er tilfreds med det, man laver.

Lytteøvelse 50

**Du hører nogle personer fortælle om ting, de kan lide.
Lyt og sæt kryds ved de ting, de nævner.**

1.

Noget af det bedste, jeg ved, er at ligge i badekarret og slappe af eller tænke. Jeg vil helst have bobler i badet, men jeg kan nu godt undvære det. Jeg passer også på at have et dejlig varmt håndklæde til at tørre mig i, når jeg er færdig. Min store tykke kat kan også godt lide, at jeg går i bad. Den hopper altid op i håndvasken, hvor den har god udsigt over badekarret. Hvis der er bobler i badet, kan vi godt finde på at lege lidt. Den elsker simpelthen at lege med skummet.

2.

Jeg elsker at gå ture, specielt, når vejret er godt. Jeg bor tæt på både skov og strand, og jeg kan bedst lide at gå ude i naturen. Familien har også en gammel hund, som hedder Buller, men den gider jeg sjældent gå tur med, for den har dårlig hofte og går utrolig langsomt, og så halter den. Jeg har altid musik med på mine gåture. Jeg elsker musik. Når jeg vil slappe af og nyde naturen, hører jeg noget rolig musik, men hvis jeg vil af med lidt energi, så putter jeg noget pop eller dansemusik i ørerne og ræser afsted.

3.

Jeg indrømmer det gerne. Jeg er et rigtigt doventyr. Det bedste, jeg ved, er at ligge i sengen og lytte til regnen eller vinden, der pisker mod mit vindue. Den perfekte dag begynder med, at jeg vågner op til mit vækkeur og opdager, at det er lørdag, og jeg kan lægge mig til at sove igen. Jeg har en supersmart seng, som jeg fik i sommer. Den har en fjernbetjening, som man kan bruge til at løfte hovedgærde og fodende. Min seng er derfor også perfekt til at ligge og se fjernsyn i og spise noget dejligt. En god serie, chokolade og is, det er bare sagen.

4.

Jeg har mødt den perfekte fyr. Han går i min klasse og har faktisk gjort det i mange år. Men så lige pludselig fik jeg øjnene op for, hvad han er for en fyr, og nu er jeg smaskforelsket og nyder det. Det er så dejligt at vågne hver morgen med sommerfugle i maven og glæde sig til at komme i skole. Og der sidder han så og sender mig et helt specielt blik, og hjertet tager et kæmpehop. Det er simpelthen som at køre i rutsjebane igen og igen, nej, 100 gange sjovere end at køre i rutsjebane. Og nu venter jeg bare på mit første kys. Jeg håber ikke, jeg behøver vente længe.

5.

Jeg var til håndboldkamp i weekenden, og vi vandt stort. Det var en total fed oplevelse. Vi har bare arbejdet så hårdt for det, og nu nyder vi virkelig sejren. Jeg har bare gået rundt og sunget for mig selv hele dagen. Jeg håber bare ikke, der er nogen, der har set mig gå rundt her og skråle højt for mig selv, det ville godt nok føles lidt pinligt. Heldigvis skal jeg til kor i aften, og så skal jeg nok få sunget for et par dage. Det bliver dejligt, og så kan jeg også prale lidt med vores sejr.

Lytteøvelse 51

**Du hører en fortælling om en dreng og hans hverdag.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Emil Paulsen er 15 år og går i 9. klasse på Hellerup Skole. Uden for skoletiden arbejder Emil som servicemedarbejder i supermarkedet ISO, men får også tid til både lektier og vennerne.

Emil går i 9. GH på Hellerup skole, hvor samfundsfag er et af yndlingsfagene.

"Samfundsfag er meget interessant, og så er det et ret vigtigt fag, synes jeg. I kemi er forsøgene meget sjove, men jeg er ikke så glad for teorierne bag kemien.

"Der er nok ikke så stor forskel på 8. og 9. klasse. Niveauet er lidt højere, og så er vi begyndt at tænke lidt mere på de eksamener vi skal op i til sommer."

Når Emil ikke går i skole eller laver lektier derhjemme, så er han enten sammen med vennerne eller på arbejde i ISO. Som servicemedarbejder hjælper han butikkens kunder og fylder op med varer på hylderne.

"Jeg arbejder i ISO to gange om ugen i omkring 9–10 timer i alt. Jeg arbejder mest for at tjene penge, men det er også meget sjovt at arbejde der, for alle i afdelingen er drenge på min alder."

"Jeg tjener meget godt og sparer lidt op, så jeg ikke skal arbejde, når jeg kommer i gymnasiet. Det tror jeg ikke, jeg får så meget tid til."

Selv om Emil har travlt med både skole og fritidsarbejde, så får han også tid til at se sine venner.

"Jeg har både tid til venner og lektier ved siden af skolen og arbejdet, men det hele bliver lidt mere presset. Jeg prioriterer mine venner ret højt og får derfor slet ikke tid til at dyrke noget sport. Hvis der var tid til det, kunne jeg egentlig godt tænke mig at dyrke lidt sport, men mest for bare at få lidt motion."

Efter 9. klasse har Emil tænkt på måske at tage 10. klasse med, men hans lærere siger, at han sagtens kan gå videre til gymnasiet efter 9. klasse, og så synes han, at det ville være lidt spild af tid.

"Jeg har overvejet at tage på teknisk skole, men en studentereksamen kan man jo bruge til rigtig mange ting. Der er mange af mine venner, som skal på gymnasiet efter sommerferien, og der er mange, som allerede er startet. Jeg overvejer at søge ind på Christianshavns Gymnasium, hvor nogle af mine venner går."

"Jeg har tænkt mig at skulle på besøgsdag på flere forskellige gymnasier for at se, hvordan de er. Jeg ved ikke helt, hvad jeg skal efter gymnasiet, så jeg går mest efter, om der er et godt socialt miljø på skolen, men jeg har hørt, at Christianshavns Gymnasium også skulle være godt sådan rent fagligt."

"Jeg ved ikke helt, hvad jeg engang vil arbejde med. Jeg har tænkt lidt på at blive scenetekniker i en koncertsal eller på et teater. Jeg har prøvet at være i praktik som scenetekniker, og det var meget sjovt."

Lytteøvelse 52

Lyt til fortællingen og tegn et "fremtidsbillede".

I midten af billedet står der et hus.

Huset har to etager og et skråtag.

Huset står på en lille sky.

Skyen svæver lidt over jorden.

På jorden ved siden af huset står to klonede katte med lange haler og store ører.

Ved siden af kattene står der et træ. Der vokser hamburgere og pølser på træet.

På den anden side af huset står der en pige. Pigen har fire hænder og fire ører.

Pigen har høretelefoner på to af ørerne.

Pigen holder en iPod i en hånd og en mobil i en anden.

I den tredje hånd har hun et æble, og i den fjerde hånd holder hun en håndtaske.

Solen skinner.

Der er en sky på himlen.

På skyen ligger der en dreng og ser tv.

Drengen har solbriller på.

En bil flyver hen over himlen.

Lytteøvelse 53

Du hører otte personer fortælle om sig selv og deres interesser. Lyt og sæt nummer ved det job, du synes passer bedst til dem.

1.

Jeg kan rigtig godt lide at gå i skole, og jeg interesserer mig for samfundsfag. Jeg kan godt lide at arbejde sammen med andre i klassen, og jeg synes, det er rigtig sjovt at hjælpe mine klassekammerater, når jeg kan eller ved noget, de ikke er så gode til. To af mine venner og jeg har startet en læsegruppe. Vi mødes på biblioteket efter skole og laver lektier sammen. Det er utrolig hyggeligt, og så får vi også afprøvet en hel masse studieteknikker. Jeg er meget dygtig til at planlægge og kan godt lide at arbejde selvstændigt.

2.

Jeg elsker at diskutere forskellige ting med mine venner, og jeg er faktisk ret god til at overbevise folk om, at jeg har ret. Jeg er meget socialt aktiv og har mange meninger om vores samfund, og hvordan det skal se ud. Jeg er ikke bange for at stå foran mange mennesker og tale, og derfor er det ofte mig, der holder taler både til familiesammenkomster og på skolen. Jeg vil gerne have, at folk ser op til mig, og jeg vil også gerne have en god løn. Jeg kunne godt tænke mig at vide mere om det moderne samfunds mange regler og love, og jeg ville elske at stå i en retssal og forsvare uskyldige mennesker eller være med til at sætte forbrydere bag tremmer.

3.

Jeg kunne godt tænke mig at leve et spændende og hektisk liv. Jeg kunne godt tænke mig et job, som er både fysisk og psykisk hårdt. Jeg har hverken højdeskræk eller klaustrofobi, og så er jeg i rigtig god form. Jeg må indrømme, at jeg gerne vil have mig et job, der er lidt farligt, for så er jeg sikker på, at jeg ikke kommer til at kede mig. Jeg vil gerne arbejde sammen med andre mennesker, og jeg vil gerne hjælpe andre. Jeg synes, det ville spændende at være med til at rykke ud til brande, eksplosioner eller større ulykker.

4.

Jeg kan godt lide at snakke med folk om forskellige ting vedrørende samfundet, og jeg elsker at skabe debat. Hvis der er et emne, jeg synes, er spændende, så går jeg på nettet og finder en hel masse information og oplysninger om det, for jeg vil helst vide noget om det, jeg diskuterer. Jeg vil gerne rejse rundt i verden, interviewe spændende mennesker eller lave reportager om ting, der sker, både godt og ondt. Jeg ville meget gerne arbejde inden for tv eller på en anerkendt avis.

5.

Jeg vil gerne have en travl hverdag. Jeg vil gerne arbejde om aftenen, for jeg er ikke særlig kvik om morgenen, og jeg elsker at sove længe. Jeg kunne godt tænke mig at have mit eget firma eller restaurant. Jeg er meget opfindsom, og jeg elsker at overraske min familie og venner med noget lækker mad. Noget af det bedste, jeg ved, er at gå på indkøb og vælge nogle gode råvarer til det, jeg skal lave. Jeg har været interesseret i madlavning, siden jeg var lille, og det er mig, der står for aftensmaden mindst 3 gange om ugen til glæde for mine forældre og to ældre søskende.

6.

Jeg har altid godt kunnet lide at være på landet, og sidste år fik jeg et job på en bondegård i sommerferien. Jeg har altid været interesseret i naturen. Jeg gik til ridning, da jeg var yngre. Jeg vil gerne have en lang uddannelse inden for naturvidenskab eller landbrug. Jeg synes også, det kunne være spændende at arbejde på et sygehus. Alt det der med at vide, hvordan man kan hjælpe nogen, der virkelig har brug for det, synes jeg er utroligt spændende. Jeg har altid været vild med dyr, og jeg har en hund og to katte. Så måske skulle jeg fokusere på at hjælpe dyr og ikke mennesker.

7.

For mig betyder tings form, farve og funktion rigtig meget. Jeg kan slet ikke se på en ting uden at tænke på, hvordan den ser ud, og hvordan den fungerer. Så kan det være lige meget, om det drejer sig om en kop, en brødrister eller en boghylde. Alt interesserer mig. Jeg har altid været kreativ, og da jeg var lille, var mine forældre sikre på, at jeg ville blive opfinder, når jeg blev stor. Jeg er rigtig god til at bruge hænderne, og jeg er ikke bange for at bruge en sav eller en boremaskine. Jeg er også god til at tegne både på papir og på computeren. Jeg kunne både tænke mig at arbejde i et stort internationalt firma med en masse andre kreative mennesker og have mit eget lille firma, hvor jeg kunne bestemme alt selv, hvordan produktet skulle se ud, hvilke materialer jeg ville bruge, og hvordan jeg ville reklamere og sælge mine ideer.

8.

Jeg er meget god til at leve mig ind i andres følelser og tankegang og udtrykke dem på min egen måde. Jeg vil ikke have et ni til fem job et eller andet sted. Min hverdag skal være fyldt med spændende oplevelser og sjove kreative mennesker. Jeg kan godt lide at blive hørt og set. Jeg er en rigtig god danser, og jeg synger også rimelig godt, hvis jeg selv skal sige det.

Jeg kunne meget godt tænke mig at blive berømt, men jeg ved godt, at det kræver hårdt arbejde, og at der ofte ikke er særlig langt mellem succes og fiasko. Jeg kunne bedst tænke mig at arbejde inden for teater og film, men jeg ved godt, at mange med mine interesser også arbejder inden for radio og tv.

Lytteøvelse 54

Du hører nogle unge fortælle hvilken type de er. Lyt og sæt rigtigt nummer ved billederne.

1.

Jeg er den dystre musikalske type, der gerne fordyber mig i digte og sangtekster. Jeg går først og fremmest op i alternativ rock. Jeg er slet ikke fan af små latterlige videoklip på nettet, musikalsk lavkultur af ringe kvalitet. Musik skal tages alvorligt og det er live performance der giver det bedste resultat. Og så vil jeg altså også gerne indrømme at jeg simpelthen foragter jodlere og tværfløjter.

2.

Jeg er nok den stille og lidt fornuftige type der godt kan lide at sidde derhjemme og dagdrømme eller læse i en god bog. Jeg er meget musikalsk, og jeg spiller på tværfløjte i skoleorkestret. Nogle gange kunne jeg dog godt tænke mig at være lidt mere modig og ufornuftig end jeg er, for jeg tror det kan være sundt at fjolle og være lidt barnlig indimellem.

3.

Jeg er meget tilfreds med at være den jeg er. Jeg elsker sprog og har både lært fransk og spansk. Jeg synes det kunne være fedt at være en der har boet i alle mulige lande i de forskellige verdensdele og kan rigtig mange sprog. Det kunne være rigtig smart at vide en masse om nogle andre kulturer som dem herhjemme i Danmark ikke ved noget. Jeg kunne godt drømme at være en slags James Bond type der bare kan rejse over det hele, ved hen hel masse om alting, kender en masse mennesker og redder verden igen og igen. Et lidt mere realistisk mål er nok at komme på journalisthøjskolen.

4.

Jeg er 15 år og er en nok den hårde og seje type. Jeg har lige siden jeg var tre, hadet blomster, kys, knus, modetøj og farven lyserød og alt det der andre piger synes er normalt. Jeg kan ikke tåle søde og romantiske film men jeg elsker derimod gyserfilm eller gode krimiserier. Jeg kan til gengæld lide dyr, og de har altid ligget mit hjerte nærmest, alt fra store fantastiske drager til vaskeægte bløde kæledyr.

5.

Jeg er den der naturtype som synes at man skal kunne føle hvordan naturen rent faktisk fungerer. Jeg synes det er helt åndssvagt hvis danske børn skal lære at der ikke findes elefanter i de danske skove i folkeskolen og ikke ude i selve naturen. Jeg har spist både jord og sand da jeg var lille og har da ikke taget skade. Jeg er vokset op på landet, og jeg faldt i åer og søer, været møghamrende beskidt, er faldet ned fra træer, har tændt bål, og jeg ved godt hvordan man bruger en lommekniv.

Hvis man ikke har prøvet det, så tror jeg man nærmest bliver angst for naturen, og det synes jeg er synd.

Lytteøvelse 55

**Du hører lidt om hvad Mads arbejder med.
Lyt og sæt kryds ved det rigtige svar.**

Mads Poulsen er automekaniker. Han kan især godt lide at arbejde med nyere biler, og han vil gerne lære endnu mere om el og diesel. Han er også glad for samværet med kollegerne.

Den store, lyse værkstedshal er forbavsende ren. Der er personbiler, varebiler og mekanikere overalt. På væggen hænger der skruetrækkere, skruenøgler, topnøgler og tænger.

Mads er ved at skifte vandpumpen på en ældre Ford Fiesta.

Mads: "Tandremmen røg af undervejs, så den måtte jeg lige sætte på igen. Om lidt skal der kølervæske på, og så skal jeg se, om det holder tæt."

Det er et halvt år siden, at Mads blev udlært som mekaniker.

Mads: "Min far er mekaniker, og jeg kom tit med på værkstedet og fik lov at hjælpe lidt til. Jeg vidste ikke rigtig, hvad jeg ville efter 10. klasse, så jeg begyndte på grundforløbet til mekaniker. Jeg håbede bare, at det var noget, jeg kunne lide. Og det var det heldigvis."

Efter Mads var udlært, gik han en måned og søgte arbejde. Men før han nåede at finde noget, fik han tilbudt et job i det firma, hvor han var blevet udlært.

Mads synes, at der er en god stemning på værkstedet.

Mads: "Vi udveksler erfaringer og snakker med hinanden samtidig med, at vi arbejder."

Det gode samvær med kollegerne fortsætter også uden for arbejdstiden.

Mads: "Vi arrangerer forskellige ture, fx en fodboldtur, hvor vi skal ind og se landskamp. Og vi tager ud og bowler en gang imellem."

Mads kan især godt lide at arbejde med de nyere biler.

Mads: "Sådan en gammel én som den her har jo karburator. "De nye kører alle sammen med elektrisk indsprøjtning".

Selv om den nye teknologi har gjort sit indtog i faget, er det stadig fysisk hårdt.

Mads: "Man står i nogle meget mærkelige arbejdsstillinger, og det kan være hårdt for ryggen at løfte de store dæk. Hvis man har problemer med ryggen, vil jeg nok fraråde, at man bliver mekaniker".

Mads kan godt tænke sig noget efteruddannelse inden for diesel og el.

Fiestaen venter – den skal lige være helt færdig. Mads skal også nå at kigge på en toppakning på en varevogn inden frokost.

